

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnistvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 "
za trikrat . . . 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izven 31 nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Pismo iz Bolgarije.

Slavnosti. — Tisočletnica krščanstva. — Vseučiliško vprašanje. — Srbi in Bolgari. — Raznoterosti.

Sofija, 15. aprila.

Dva stara in zaslužna bolgarska rodoljuba sta te dni slavila jubilej svojega mnogoletnega delovanja za bolgarsko književnost in narodno probujanje. Ilija Bleskov, stari učitelj in plodni bolgarski pripovednik, je slavil 50letnico svoje pisateljske delavnosti. To je bila prava narodna slavnost, katere so se udeležili vsi sloji od dvora dolgi do kočarja. Nebroj znakov priznanja je prejel slavljeneec od kneza, vlade, raznih društev in zasebnikov. To je bila najlepša nagrada zaslužnemu možu, ki si je s svojim peresom zaslužil odlično mesto v bolgarski literaturi. Bleskov je že v 68. letu, a se še dobro drži in ni še odložil svojega spretnega peresa.

Drugi jubilar je Drandar, tudi eden izmed stare pisateljske garde, ki ima mnogo zaslug za bolgarsko književnost. Drandar je ploden in vrlo ugleden pisatelj v Bolgariji. Dne 14. t. m. je v svojem ožjem krogu slavil 40letnico svojega uspešnega dela. V znak priznanja ga je ta dan knez Ferdinand odlikoval z redom za zasluge.

Cela Bolgarija pa se sedaj pripravlja na splošno narodno in kulturno slavnost. V maju bode namreč 1000 let, ko so Bolgari pod knezom Borisom sprejeli krščanstvo. Velik odbor, v katerem so najuglednejši možje, dela velike priprave za to slavlje, ki bode 15. maja v Sofiji. Spored te slavnosti ni še izgotovljen v podrobnem, pač pa v glavnih obrisih. Ta dan bode med narod razdeljenih 50.000 izvodov spominke knjige, v kateri se opisuje doba kneza Borisa, in 50.000 podob kneza Borisa. Slike so izdelane po načrtu slikarja Mrkvičke v češkem umetniškem zavodu v Pragi. Največji živ bolgarski pisatelj Ivan Vazov je zložil himno na kneza Borisa. To himno je uglasilo 30 glasbenikov, odbor veččakov izbere najboljšo. Izdati hočejo tudi jubilejske znamke ter razne druge predmete v spomin na tisočletnico. V narodnem gledališču bodo priredili predstavo v proslavo kneza Borisa. Ta dan bodo povsod po cerkvah božje službe, v šolah bodo učitelji mladini predavali o pomenu slavnosti. Isti dan bode položen temeljni kamen za spomenik, ki ga postavi vsa Bolgarska knezu Borisu. K tej slavnosti bodo povabljeni zastopniki vseh slovanskih narodov, osobito kulturnih zavodov in glavnih časnikov. Povabljeni bodo tudi slovenski časniki in »Matica Slovenska.«

Ker bodo k tej slavnosti povabljeni tudi zastopniki vseh slovanskih vseučilišč, zato želi bolgarska vlada, da se do tega časa zopet otvori bolgarsko vseučilišče. Zato je novi bolgarski minister za nauk pozval k sebi nekaj

odpuščenih profesorjev, da se pogaja z njimi. Profesorji pa so izjavili, da se hočejo vrniti na vseučilišče le s pogojem, ako se vseučilišču povrne zakonita avtonomija. Vlada je sicer temu pritrčila, toda s pogojem, da se profesorji Fadenhecht, Todorov, Balan, Danilov in rektor Kirov ne povrnejo na vseučilišče. Ti profesorji širijo, kakor vlada trdi, republikanske ideje med mladino. Profesorji pa so sklenili, da se povrnejo na vseučilišče ali vsi ali nobeden. Tako so pogajanja pretrgana. Bolgarija pa še nadalje ostane brez vseučilišča. Tudi okoli 150 bolgarskih visokošolcev je zborovalo v Sofiji. Odobrili so postopanje profesorjev ter izjavili, da se ne povrne na univerzo noben dijak, dokler se vseučilišču ne dovoli popolna avtonomija in dokler niso dopuščeni zopet vsi profesorji brez izjeme. Enako resolucijo so sklenili bolgarski dijaki v Belgradu. Preiskava proti Petrovu, morilec bivšega ministrskega predsednika Petkova, je končana in obtoženec je izročen vojaškemu naglemu sodišču. Na smrt pa utegne biti obsojenih še nekaj drugih oseb, ki so več ali manj nedolžne. Obtožen je Kokomov, direktor »Balkanske Tribune«. Obsodba se izreče začetkom maja po novem zakonu zoper anarhiste.

Tem povodom je bil včeraj v Sofiji v cirkusu »Bolgarija« velik shod meščanov, katerih se je zbralo nad 3000. Govorili so zastopniki petih strank: Dr. Mustafov v imenu progresistov, Arzenov v imenu radikalnih demokratov, Arzen Camcov v imenu soc. demokratov, Manol Blatanov v imenu demokratov, Boris Kazov v imenu narodnjakov. Sprejeta je bila soglasna resolucija, v kateri shod protestuje proti uporabi zakona zoper anarhiste in zahteva, da se uboj ministra Petkova sodi pred državnim sodiščem. Shodu je predsedoval bivši minister demokrat Tšev.

Vršil se je še manjši shod proti Srbom. Glas, da bode v Debru, v Stari Srbiji postavljen Srb za metropolit, razburil je makedonske kroge, ki so sklicali shod, da protestujejo proti srbskemu uspehu. V kavarni »Novi Rodopi« se je zbralo nekaj nad 150 oseb, večinoma Makedoncev, ki so izjavili, da bi srbski metropolit povzročil razpor med Srbi in Bolgari v okolici Debra, zato naj bi bolgarska vlada odvrnila to »zlo«.

Ko Bolgari v Sofiji na shodih govorijo proti Srbom, je bolgarska vlada predložila pritožbo onim vladam, ki so podpirale berlinsko pogodbo. V tej pritožbi navaja, da Srbija pošilja čete preko meje, da koljejo Bolgare v Makedoniji. V tem smislu so se pritožili tudi bolgarski zastopniki pri raznih vladah, češ, da Bolgarija ne more mirno gledati, kaj počenja Srbi v Makedoniji.

Pri tej priliki se spominjam idealnega boritelja za svobodo Makedonije polkovnika Jankova, ki je pred enim letom poginil s svojo četo v selu Vlahi pri Nevrokopu. Daroval je

življenje za svoj narod. Včeraj je bila obletnica v katedrali kralja Milana, kjer se je zbralo mnogo občinstva.

Po najnovejših poročilih bolgarski vodja Razvigorov ni poginil v Štipu, ampak se težko ranjen rešil.

To leto se završuje 30. leto od rusko-turške vojske za osvobodjenje Bolgarije. Mej drugimi je padel knez Sergij Maksimiljanovič Romanov dne 25. oktobra 1877. Tem povodom postavijo spomenik knezu Sergiju, vnuku carja Aleksandra II.

V jeseni bodo v okolici Plevne velike vojaške vaje v zvezi z velikimi vojaškimi slavnostmi. V Sofiji bodo odkrili spomenik carju Aleksandru II. Pričakujejo večje odposlanstvo carja Nikolaja II.

Na bolgarskem gledališču v Sofiji je bila angažovana slovenska umetnica gospa Zvonarjeva, prva umetnica na odru. Zavist in tudi surovost upravnika jo je prisilila, da zapusti Bolgarijo.

»Slavjansko društvo« v Sofiji želi, da v široke mase zanese poznanje slovanskih razmer, narodov, dežel itd. Zato hoče izdati vsako leto »Slavjanski kalendar«, v katerem bodo dotični spisi raznovrstne vsebine. V koledariu za leto 1908 bode kratka zgodovina vseh jugoslovanskih dežel.

Bolgarska vlada bode Avstro-Ogrski ponudila trgovinsko pogodbo z veterinarskim dogovorom. Sofija dobi novega ruskega diplomatskega agenta v osebi Sementovskega, ki je sedaj ravnatelj v ruskem ministrstvu.

CESAR V PRAGI.

Cesar se je udeležil 17. t. m. ob 1. popol. uzidavanja zadnjega kamna na novem mostu čez Vltavo. Vlada se je nato ogledal umetniškemu akademiju ki jo je jako pohvalil. Ogledal si je tudi moderno galerijo, ki se je kakor znano ustanovila po cesarjevih iniciativah. Nadvojvoda Franc Ferdinand pride 18. t. m. v Prago in se nastani v Hradčinu. Dne 17. t. m. so se posvetovali ministrski predsednik Beck, Pacak in Prade. Beck je zasljal dopoldne dr. Eppingerja in načelnika mladočeskega izvrševalnega odbora dr. Skardo. Beck in Prade zapustita Prago že v petek, a Beck se še povrne v Prago. Naučni minister Marchet se je jako pohvalno izjavil o porazdelitvi poslov deželnega šolskega sveta, kakor tudi o deželnem kulturnem svetu. Sedemletna deklica Jožefa Baren je vrgla pred cesarjevo kočijo prošnjo, v kateri prosi za podporo, ker je oče že dolgo časa brez dela in mati pa bolna. Danes dne 18. t. m. nameravajo Prago na čast vladarju razsvetliti. Časopisje se jako obširno peča s cesarjevim obiskom v Pragi. O Becku pišejo, da bo znal porabiti svoje štirindesno bivanje v Pragi, ker zasliši 40 vplivnih politikov. Če družega ne, se pouči o tem, kaj žele Nemci in Čehi. »Schles. Ztg.« obžaluje, da ni

cesar v zadnjih 20 letih večkrat bival v Pragi, ker bi se bil po vladarjevem vplivu prepričal poostreni narodni spor med Čehi in Nemci. »Czas« sodi precej pesimistično o uspehu cesarjevega bivanja v Pragi. »Nowa Reforma« piše, da mladočeska stranka ni več ekstremna radikalna stranka. List sodi, da se gre pri cesarjevem obisku za predpriprave glede na pogodbo med Nemci in Čehi. Dr. Derschattovo glasilo piše, da je politično vreme v hudournem državnem kotu še slabše kakor lani ob cesarjevem obisku v Libercih. Češki deželni zbor je vznevoljil nemške poslance, ker se jim zdi, da so ohromljeni glede na zastopstvo svojih koristi. Čehom očita, da so omejeni in vodijo malenkostni fanatizem v češkem deželnem zboru. List končno toži, da so Prago oropali nemškega značaja. List sklepa: Narodna sprava je nemogoča. Rešitev je mogoča edinole v narodni ločitvi med Nemci in Čehi. Praškega župana dr. Grosa in mestni svet zasliši 18. t. m. vladar. Med drugim se naproši vladar, da bi bival vsako leto nekaj časa v Pragi in da bi dovolil občinstvu, da si sme na praznik sv. Vavla ogledati kronske insignije.

Praga, 16. aprila. Sem je došlo 30 detektivov, da pazijo ob cesarjevem obisku v Pragi na vladarja.

NAGODBENA POGAJANJA.

Dne 18. t. m. je napovedan ministrski svet, ki se ga udeležijo tudi grof Andrassy, ki je v Benetkah, Razpravljalo se bo o nagodbenih vprašanjih. Javnosti ne nameravajo o dosedanjih pogajalnih uspehih obširnejše obvestiti. Košut poroča 19. t. m. narodno-gospodarskemu odseku o nagodbenih pogajanjih, a poroča v okviru, ki se ga je držal pri seji neodvisne stranke. »Budapesti Naplo« objavlja stvari o predzgodovini nagodbe, ki jih je spisal državnik, ki je pripadal Fejervaryjevemu ministrstvu. Državnik se čudi Košutu, ker se tako oklepa trgovinske pogodbe, ki ni njegova, marveč ideja nekdanjega trgovinskega ministra Vörösa, ki je svoj načrt obrazložil ministrstvu že leta 1905. Vörös je naletel na hud odpor. Načrt so na njegovo željo dali na zapisnik. Proti Vörösovemu načrtu ni imel tedanjih avstrijskih trgovinskih minister Call ničesar.

ČEŠKI SHOD V PLZNJU.

Swobodomiselná stranka mladočeska je imela svoj strankarski shod v Plznu, na katerem je govoril dr. Kramář o bodoči češki politiki. Kot vodilo je budočim češkim poslancem začrtal češko državno pravo. Zahtevati bodo morali, da pridejo češki uradniki do najvišjih mest, da ne bodo Čehi samo vratarji pri ministrstvih, ampak tudi sekijski načelniki in ministri. Mladočehi žele, da bi se vsi češki poslanci združili v enoten češki klub. — Dr. Klumpar se je pritoževal nad agrarci, so-

LISTEK.

Za sirote.

(Spisal Iv. Baloh.)

Blizali so se lepi božični prazniki. Po premožnih hišah so že te dni pripravljali za božično drevesce najlepših reči, da bi zveselili svoje otroke, ljubljence svojega srca. V zaprti sobi je bilo skritih na stotine slaščic in v predahli omari shranjenih mnogo najnovejših igrač, ki se položijo pod drevesce, da vsaj za nekaj časa razvesele in iznenadijo koprneča srca gosposkih otrok, ki imajo itak vsega v obilnosti.

Ni se pa tako godilo revnim otrokom. Ti so se zbirali v kotu domače koče in pripravljali pastirce za jaslice. V prijaznih, domačih, svetlih pogovorih minil jim je marsikateri večer. Spomin na polnočnico, na lepe božične pesmi jim je krajšal dolge večere, beli, pomazani kruhi, ki so ga mati spekli za božične praznike, jim je osladil vsako jed.

A v trgu T. se je mladina — zlasti revna — vselej veselila božičnih praznikov, ker je vedela, da je vsako leto čaka ob teh praznikih izvanredno veselje, nenadna sreča. Gospa sodnikova je namreč vsako leto priredila s pomočjo več dobrotnikov revnim šolarjem lepo božičnico.

Tako je bilo tudi letos. Mrzla burja je brila čez ravan in na kupe snega je ležalo po ozkih ulicah samotnega trga, ko je gospa sodnikova šla prosit prispevkov za revne šolarje

od hiše do hiše. Njene osebne prijateljice in njeni častilci, uradniki in drugi gospodje so itak vedeli, ko so v svojih stanovanjih zagledali gospo sodnikovo, kak je namen njenega obiska. »Že zopet pobira,« ta glas je natihoma marsikomu ušel iz ust, ko je zagledal skozi okno gospo sodnikovo. In gospa sodnikova ni bila boječna, ni bila strahopetna, kadar je pobirala, saj ni nabirala zase, ampak — za sirote.

Najprej jo je vodila pot h gospe notarjevi njeni najboljši prijateljici. Gospod notar je bil premožen mož, ki ni gledal na par kron. Bila sta oba sama, brez otrok, zato sta lahko kaj dala — za sirote.

Gorko je stisnila roko gospa notarjeva svoji prijateljici ter jo povedla v salon. Namen prihoda gospe sodnikove ji je bil itak znan. Gospod notar je sedel v svojem naslonjaču in prijazno pozdravil gospo sodnikovo.

»Ah, Olga,« tako je bilo sodnikovi gospej ime, »koliko se trudiš za to nevhvalno ljudstvo,« je rekla gospa notarjeva.

»Res je, Ema, da ljudje ne spoznajo naše požrtvovalnosti in je nikdar ne bodo, saj kmet nima srca, ali meni se smilijo ti ubogi otroci, ki v trdi, mrzli zimi pohajajo šolo brez gorke obleke, brez obutev.«

»O saj ti bodo otroci tudi vekomaj hvaležni, ker se toliko trudiš za njé. Jaz ne bi šla za nobeno ceno prosit od hiše do hiše,« rekla je krepko gospa notarjeva.

»Če dovolite, gospa sodnikova,« je vmes posegel gospod notar, »ali bi ne bilo umestno, ko bi tudi enkrat nabirali za kak naroden namen, za našo šolsko družbo, ali kaj takega?«

»Oh, gospod notar,« je takoj odgovorila

gospa sodnikova, »koliko sem se trudila že v tem oziru. Vam, oprostite, niso še razmere natančno znane, ker niste še dolgo v našem trgu. Sla sem že in pobirala za narodne namene, pa našla sem vedno le mrzla srca. Vsak je imel kakšen izgovor. Naposled sem vse skupaj pri miru pustila. Najbolj me še veseli sedaj, ako napravim ubogim šolarjem kako veselje.«

»Res je tako,« pritrdil je gospod notar.

Par minut je hitro minulo.

Gospod notar je vzel kuverto, dal vanjo desetak in ponudil gospej sodnikovi.

»Tukaj, prosim, gospa sodnikova, od naju skromen prispevek.«

»Hvala vam stotera, otroci vam bodo iskreno hvaležni,« odgovorila je gospa sodnikova.

Po par običajnih prijaznih in sladkih besedah so se poslovili.

Gospa sodnikova je odšla.

»Ah, koliko se Olga trudi,« je potožila gospa notarjeva svojemu soprogu, »in še za to neumno in nevhvalno ljudstvo. Jaz bi se že nikdar ne.«

»Ah, kaj tistih dvajset kron; ni vredno, da bi se človek prepiral. Zdi bo zopet za eno leto mir,« to so bile zadnje besede gospe notarja v tem oziru.

Gospa sodnikova je šla po trgu naprej do gospe davkarjeve. Nista bili posebni prijateljici. Ampak gospod davkar je dobil to mesto po posebni protekciji gospe sodnika; za to uslugo mu je bil vedno hvaležen.

Ko je prišla gospa sodnikova, je bil gospod davkar v pisarni.

Gospa davkarjeva je gospo sodnikovo

najpriazneje vsprejela. Po prijaznih pozdravih in sladkih nasmehih je gospa davkarjeva povedla gospo sodnikovo v sprejemno sobo. Vršili so se običajni pogovori o vremenu, o zdravju, in naposled je gospa davkarjeva sama olašala nalogo gospej sodnikovi: »Oh, gospa, saj itak vem, kaj pomeni vaš poset. Vi ste res blagega srca. Midva s soprogom sva že včeraj o tem govorila, da so otroci res potrebni in da je vsacega dolžnost, da to plemenito stvar dopirja.«

Smehljaje je vzela to laskavo pohvalo svojega dela gospa sodnikova na znanje.

Gospa davkarjeva je vzela iz svoje šatule petak in ga smehljajočim obrazom podala gospej sodnikovi.

»To le malenkost prosim.«

»Hvala iskrena,« bil je kratek odgovor gospe sodnikove.

Poslovili sta se in se ločili.

Gospa davkarjeva je stopila k svoji šatuli in štela, koliko je bilo še denarja v njej.

»Treba bo plačati stanovanje, prvega bo kmalu, hrano otrokoma; škoda je bilo deset kron, pa kaj hočemo, mora biti. Pri gospej sodnikovi ne smemo v nemilost priti,« to so bile zadnje besede, ki so donele po sobi gospe davkarjeve.

Gospa sodnikova je šla naprej do gospe na pošti. Bila je sama, vdova, žena ozkega obzorja, toda lastnica precejšnjega premoženja. Zato so jo vsi upoštevali, tudi taki, ki je niso radi imeli. Ni čuda, če se je tudi gospa sodnikova prižala do gospe na pošti ter jo poprosila prispevkov za sirote. To se je pa gospej na pošti dobro zdelo.

Prijazno je vsprejela gospo sodnikovo.

cialisti in obrtniki, ki stavijo svoje stanovske interese v ospredje.

SOCIALNA DEMOKRACIJA NA DEŽELI.

Število glasov, ki so jih dobili socialni demokracije pri zadnjih državnoborskih volitvah med kmečkim ljudstvom, je za 10 odstotkov nižje od predzadnjih volitev, in sicer zaradi tega, ker bajtarji in gostači niso hoteli več socialnodemokratsko voliti, ampak so potegnili s kmeti.

GROMENJE PROTI VSENMEMCEM V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Dne 17. t. m. so nastopili v ogrskem državnem zboru proti vsenemški agitaciji. Začetkom seje sta se sprla nekoliko zborniški predsednik in poročevalec Vertan. Predsednik je rekel, da če niso zadovoljni z njim, lahko odstopi. Ne more trpeti, da poročevalec debatira z njim. Nato je pa odgovarjal ministrski predsednik Weckerle na Marlosovo interpelacijo o agitaciji vsenemške zveze. Interpelant je naglašal, da narašča v Nemčiji zadnjih 20 let vsenemško gibanje. Vseneemci nameravajo, da se priklopita Avstriji in Ogrski veliki nemški državi. Zato da sodelujejo nemški državniki in častniki nemškega generalnega štaba. Končno je zahteval naj vlada pojasni, kako li se to strinja z obnovitvijo trozvezne pogodbe in kako namerava vlada nastopiti glede na vsenemško gibanje. Ministrski predsednik je rekel: Znano mi je, da obstoje vsenemška stremiljenja in da je vsenemško gibanje jako razširjeno. Kljub temu se ne more na to polagati prevelika važnost. To so narodne sanjarije posameznikov. Pri nas se je govorilo o vsenemških težnjah lahko v preteklosti. V sedanjosti so pa manjše važnosti. Stališče nemstva se v monarhiji zadnji čas ni ojačilo, marveč je slabše, kakor prejšnje čase. Zato pa ne pripisujem vsenemštvu prevelike važnosti. Vseneemška stremiljenja nimajo vedno narodnega, ampak velik del imajo izključno gospodarski značaj. Oni vsenemški zemljevidi, na katerih se razteza Nemčija od Trsta in Carigrada in po celi dolini ob Donavi so namenjeni ne toliko narodnim kolikor gospodarskim namenom. Z navedenimi sanjarijami pa ni uradna Nemčija v nikaki zvezi. Značilno je, da je 14. novembra lani Bilow nastopil proti Vseneemcem in je rekel, da so drzni sanjači, ki otežujejo vladi stališče, ker obujajo nezaupanje. Zato pa ta stvar ni v zvezi s trozvezo. Kljub temu je pa naglašal Weckerle, da morajo uradni organi skrbno paziti na vsenemštvo, ker bi lahko motilo notranji mir. Nadalje je naglašal, da morajo biti vsi ogrski državljani ne glede na jezik zvesti in požrtvovalni pristaši ogrske ideje. Zato pa ne smatra nobene stvari malenkostne in hoče storiti vse, da jim postavi protitežje in bodo oblasti zadušile vsenemško gibanje z vsemi sredstvi, ako prestopi svoje meje. Pozivljal je končno tudi časopisje, da primerno nastopi proti vsenemškemu stremiljenju in jih ožigosa. Weckerlov govor so vzeli soglasno na znanje.

RAZPAD MAŽARSKE KOALICIJE.

V ljudski stranki vre. Dne 17. t. m. so se posvetovali pri strankini konferenci o notranjih strankinih razmerah. Razpravljali so o izstopu stranke iz koalicije. Neki vodilni politik je rekel: »Ne izstopimo še ne, pač pa že vežemo krošnjo.« Uradno glasilo ljudske stranke izjavlja kratko, da ljudska stranka ni zadovoljna s Košutovimi pojasnili glede na pogodbo.

DEMONSTRACIJE V OBČINSKEM SVETU.

V gališki vasi Romanovska so zahtevali rusinski občinski svetniki, naj se uvede rusinski uradni jezik. Ker so protestirali poljski občinski svetniki, so nato Rusini razsajali in razbili s pomočjo kmetov vso opravilo.

PROTI TROZVEZI.

Italijanski kralj Viktor Emanuel se je pripeljal 17. t. m. na svoji jahti »Trinacria« v Gaeto. Spremlja ga sredozemsko italijansko vojno brodovje. Kralja je prebivalstvo navdu-

šeno pozdravljalo. Iz Malte se je pa odpeljal v Gaeto angleški kralj Edvard s svojo sooprogo. Nemškemu časopisju je napovedani sestanek zaprl sapo. A po prvem presenečenju je zaropotalo v nemškem častniškem gozdu. Miroljubnosti Angleške ne zaupajo. Ostro napadajo Bilowa, ki ne more pokazati na uspehe v zunanji politiki in je zato Nemčija vedno bolj osamljena. Očitajo vladi, da vodi zmedeno zunanjo politiko. V uradu za notranje zadeve so nastala resna nesporazumljenja. Iz Bilowa se norčujejo, češ, da bi pač ne bil naglašal, kako je vzradoščen, ker sta s Tittinijem istih misli, ko bi bil slutil nameravani sestanek italijanskega kralja z angleškim vladarjem. Nemška vlada je objavila v »Köln. Ztg.« članek, ki naglašal, da so mirovni načrti Angleške brez pomena, ako se ne sprejmeta Nemčija in Avstrija v mirovno koalicio. O Italiji je govoril nemško-liberalni voditelj Basserman. Govoril je jako ostro. Rekel je, da Nemci ne zaupajo Italiji in so prepričani, da Italija v slučaju vojske ne izpolni pogodbe. V nadaljnjem govoru se je norčeval iz nemških diplomatov in zahteval, da se pritegnejo diplomaciji širši ljudski sloji. V Italiji sami so jako veseli, ker se snideta italijanski in angleški vladar. Nič čudnega! Znano je, da je stala v krinski vojski takratna piemonteska armada v angleških vrstah. Po slavni zmagah Radeckega l. 1848 in 1849 sta preprečili Angleška in Francoska, da Radecki ni popolnoma oslabil piemontskega kraljestva. Pravi ustanovitelj sedanje moderne združene Italije Cavour je našel vedno dobrega pospešitelja za svoje načrte pri angleškem vodilnem politiku Palmerstonu, ki je imel rad celo Garibaldi. Znano je, da je Manzini, znani revolucionar in borilec za združeno Italijo iskal in dobil prijatelje na Angleškem. Italijani na to niso pozabili. Navdušeno so pozdravljali tudi zadnje čase vedno angleško brodovje, ko je obiskalo italijanski pristanišči Livorno in Spezio. V Abesiniji je bila zvezana Italija z Angleško. Brez vsake odškodnine je odstopila Italija Angleški pod Rudiniem Kassalo. Ugibalo, kaj li sledi sedanjemu sestanku angleškega in italijanskega kralja. Splošna sodba je, da namerava angleški kralj razbiti trozvezo, nadalje Nemčijo izriniti iz svetovnega prometa in osamiti Avstrijo v Sredozemskem morju. Ni dvoma, da se bosta vladarja razgovarjala tudi o balkanskih zadevah. In morebiti ni izključeno, da se bodo kovali tudi načrti o Tridentu in Trstu, kateri deželi bi Italijani tako radi priklopili svojem kraljestvu. Sestanek v Gaeti je gotovo velike važnosti za nadaljni razvoj svetovne politike v smislu načrtov čuječega angleškega Edvarda, ki dela politiko v velikih potezah.

MINISTRSKA KRIZA V ČRNI GORI.

Knez se je posvetoval glede na krizo z obema strankama. Rešitev krize je pa težavna, ker je koalicija nemogoča.

ZMEŠNJAVE V BELGIJI.

Položaj v Belgiji je jako zamotan. Na kralja so hudi, ker se mu nič ne mudi domov. Liberalci in naprednjaki napovedujejo shod. Socialistični poslanec Van de Velde se je ne nadomoma povrnil v Bruselj. Socialistična stranka se najbrže razdeli. Nekaj socialistov hoče ustanoviti blok vseh kmečkih skupin, večina pa pozivlja ljudstvo, naj proglasi republiko.

AMERIČANI ZA SVETOVNI MIR.

V New Yorku so otvorili 15. t. m. narodni razsodniški in mirovni kongres. Znani bogataš Andrew Carnegie je otvoril zborovanje. Priporočal je, naj se ustanovi mirovna liga, kakor se je nameravala pri drugi konferenci v Haagu. Carnegie je rekel: Nemški cesar ima moč, da odpravi vojsko. Zato naj ustanovi ljudsko zvezo. Njegov klic bi veselo pozdravilo pet narodov. Kakor je vodil ob vstali boksarjev nemški general vojaške velevlasti, tako bi poveljeval v večji zvezi vojnim silam nemški general. Carnegie je prečital tudi Rooseveltovo pismo, v katerem naglašal predsednik severno-ameriških Zedinjenih držav važnost splošne pogodbe o razso-

diščih. Po Rooseveltovem mnenju omejitev oboroževanja ni najvažnejša stvar. Končno je Roosevelt pisal, naj ne zahteva o od konference nemogočih stvari. Ameriški državni tajnik Root je naglašal, da se mora na haški konferenci delati na to, da se znižajo izdatki v vojne svrhe.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV NA ANGLEŠKEM.

London, 17. aprila. Na Angleškem namerava stavkati približno 80.000 železničarjev. Zahtevajo osemurni delavnik in zvišanje plače za 2 šilinga na teden.

RUSKA VLADA IN DUMA.

Državni kontrolor Schwanebach noče predložiti dumini proračunski komisiji letnih poročil o državni kontroli. Komisija zahteva poročila na vsak način. Predsednika dume Golovina zasliši prihodnji teden car, ki želi zaslišati vse izvoljene poslance.

CEPLJENJE POLJAKOV.

V Krakovu se pripravlja zanimivo politično cepljenje med strankami. Del konservativne šlahte, Stanczykovi pristaši, se nameravajo namreč pridružiti krakovski demokratični stranki.

RUSIJA.

Spor med Stolypinom in predsednikom ruske dume je končan. — Angleži so nakupili v Sibiriji več rudnikov zlata in bakra. Nakupiti nameravajo pa še več rudnikov. Angleži nameravajo uvesti angleško upravo in uporabljati le ruske delavce. »Novo Vreme« sodi, da si hočejo Angleži na ta način prilastiti Sibirijo. — Pomočnik ministra notranjih zadev Krišanovski je izdelal novo volivno postavko, ki izpreminja dosedanje volivno pravo. Volivno pravico v dumo nameravajo omejiti z ozirom na oliko in na posest. Kmetom hočejo vzeti sedanje predpravice. — Člani zmernih strank in desnice so ustanovili skupino, ki ji pripada 31 oktabristov, 48 zmernih in 7 članov skrajne desnice, ki si stavlja namen vzdržati dumo in nastopiti proti onim, ki bi hoteli zlorabljati dumo v prekluske namene. Od desnice jih je pristopilo 9 zmernih stranki, 1 je pristopil delavski stranki, 9 divjakov je pristopilo zmerni stranki, 3 pa h kadetom. K socialnim revolucionarjem je pristopil 1 član socialistične ljudske stranke. — Zapri so 13. in 14. t. m. 25 članov bojnevo organizacije. — Admiral Nebogatov je nastopil svoj desetletni trdnjavski zapor. — Veliko zaradi pogromov obsojenih oseb je pomiloščenih. — V Varšavi je bil ustreljen zdravnik dr. Jožef Drzewiecki. Morila so prišli. — Profesor Martens je objavil v »Times« članek, ki naglašal, da je duma popolnoma nesposobna za delo in se mora razpustiti. — Duma je razpravljala 16. t. m. o dogodkih v Rigi dne 13. t. m. Več jetnikov v vojaškem zaporu je nameravalo pobegniti. Vojaška straža je pa streljala in ubila 7, ranila pa 17 kazniincev, 74 pa jih bo najbrže obsodilo vojno sodišče na smrt. Nastala je ostra razprava. Skrajna levica je zahtevala, naj se ministrstvo nujno interpelira, središče je pa zahtevalo, naj se izroči interpelacija komisiji za interpelacije. Poslanec Julpin (desnica) je zaklical socialistom: Ugovarjate smrtni kazni. Odkrito izjavite, če nimate kake bombe v žepu! Nastal je vihar. Le s težavo je napravil predsednik zopet mir. Socialisti so končno opustili svojo zahtevo o nujni interpelaciji. Julpina so pa izključili z veliko večino od seje, ker je žalil poslance. Duma je odobrila interpelacijo proti moskovskemu gubernatorju Herschelmannu. Vojno sodišče je obsodilo štiri osebe zaradi poizkušene umora nekega policista na dosmrtno prisilno delo. Herschelman je pa protipostavno razveljavil obsodbo in nakazal obsojenec drugemu vojnemu sodišču, ki jih jih je obsodilo na smrt in so jih nato obesili. Vsled Julpinove izključitve je zapustila desnica s protestom duma. — V Peterburgu so našli v zapuščini neke sestre v bolnišnici orožje, dinamit in bombo. Dotičnica se je usmrtila. — Varšavsko vojno sodišče je obsodilo 16. t. m. štiri osebe na smrt.

Volloni boj.

(Honetni Ivan Hribar.) Oj, ta dostojnost in plemenitost, ki se kar kadi »od ljubljanskega župana«. Tako se vede, kakor bi bil nesposoben sploh izreči kako nedostojno besedo. Bodi mu povedano, da ves svet ve, kako dela. Cham je njegovo dete; v njegovem imenu se vozi okrog, po njegovih navodilih zabavlja proti farjem in iz njegove agitacije se sveti ven vsa Hribarjeva dostojnost. Ravno tako je Babčev fantek, ki roma po notranjskih grivah in tam veže netečne otrobe neodvisnikom za malico, Ivana Hribarja namestnik. Honetni župan in program v Ljubljani je seveda vedno v najhonetnejši družbi. Zato pa tudi brez skropuloznosti, če kaže, zabavlja proti »Narodu«, ki prinaša govore in opisuje čine njegovih zaupnikov. Vedno honetno!

(Ivan Hribar) posebno ceni »Slovenca«. Z občudovanja vredno doslednostjo zastopa načelo, da je vsega nasprotovanja proti njemu samo »Slovenec« vzrok, in ko bi »Slovenca« ne bilo, bi Ivan Hribar igral v nebotičnih višavah slavljen od Boke do Vladivostoka. Njega kaj naučiti je težko, a vsaj neumnosti bi ga radi obvarovali. Zato mu svetujemo, naj se informira n. pr. pri Zanku, kako sodijo v Ljubljani o njem, in sicer vsi vprek. Zvedel bo, da »Slovenec« niti desetine vseh velikih očitkov, ki se javno govore proti njemu, ne zapisuje. Lista, ki bi Hribarja opisal tako, kakor sodi Ljubljana o njem, še ni. Pravijo, da ga bo sam ustanovil. Ivan Hribar je sredi petoliznikov in priliznjencev, ki špekulirajo na korito; odkritosrčno mu položaja nihče ne pove. Z zavazanimi očmi gre v propad.

(Na Mirni) na dan 15. t. m. napovedanega Staretovega shoda ob 12. uri dopoldan ni bilo. Napovedal je shod v gostilni g. Ivana Bulca, ki je odločen pristaš S. L. S. Ta mu je seveda povedal v pismu, da za liberalne shode nima na razpolago svojih gostilniških prostorov. — Kmetje na Mirni tudi povprašujejo, kako da dobi c. kr. adjunkt dopust, da napravlja volivne shode ob delavnikih? Ima li kmet čas ob delavnikih hoditi poslušati njegove marne? Ali misli g. Stare, da bo na Mirni dobil kakega zajca, ki bi se podal pod njegovo varstvo? Ne, tudi na Mirni se sliši parola: »Zajcem in liberalcem boj!« Najprej bomo ugnali liberalce s papirnatim strelivom v podobi volivnih listkov, potem pa bomo dali zajcem — svinca zobati.

(Ljubljanski Nemci) proglašajo za svojo kandidata, kakor se govori bivšega okrajnega glavarja v Logatecu gosp. Gustava del Cotta.

(Shod na Toplicah.) Pretečeno nedeljo se je vršil na vrtu gospoda župana J. Sitarja shod, ki je bil vkljub deževnemu vremenu jako dobro obiskan. Shodu je predsedoval gospod župnik Ivan Podboj, ki je navzočim 300 volivcem pomen letošnjih volitev razložil in predstavil kandidata za naš volivni okraj gospoda dvornega svetnika Šuklieta. Gospod dvorni svetnik Šukliet je od volivcev živahno pozdravljen opisal naloge bodočega parlamenta; največjo skrb in pozornost bo parlament obračal na kmetijski stan, ki je sedaj strit in razbit; kmet sili v Ameriko, posebno pa kmet iz novomeškega volivnega okraja. Kmetu bo treba pomagati s trgovinskimi pogodbami, ki bodo domačo živinorejo ščitile; nadalje je muno potrebno, da se podpre za poljedelstvo, ki znašajo sedaj borih šest milijonov kron, v državnem proračunu zvišajo. Omenja tudi deželnih zavarovalnic proti požarom, starostno zavarovanje poslov in malih posestnikov, zakona za izselence; omenja tudi, da bo treba na to gledati, da se tudi industrija na Dolenjskem nekoliko dvigne, za kar so pa v prvi vrsti potrebne dobre ceste in nove železnice. Njegova skrb bo tudi, da se dolenjska železnica zveže s Štajersko in Hrvaško. Program Slovenske Ljudske Stranke je tudi njegov program; nismo nazadnjaki, ravno nasprotno, mi ljubimo svoboden narod kajti le svoboden narod je srečen narod. Tudi nismo mračnjaki; mi ljubimo šolo in omiko, toda le tako šolo, kjer delujeta učitelj in duhovnik roko v roki. — K sklepu je gospod kaplan Kerhne razložil načrt kmečkih zvez in njih potrebo in predlagal naslednje resolucije: 1. Zbrani volivci izrekajo zahvalo svojim bivšim poslancem, da so nam priborili splošno in enako volivno pravico. 2. Prošilo svojega kandidata, da bi se pri gradnji belokranjske železnice kolikor mogoče upoštevalo kopališče Toplice, ali pa da bi se vsaj železnica iz Straže do Toplice podaljšala. 3. Žele, da bi se v najkrajšem času ustanovila »Kmečka zveza« za ta volivni okraj. Končno spregovori gospod predsednik nekaj toplih besedi in povabi, da se udeležijo navzoči v obilnem številu volitve in tako svojemu poslancu izrazijo zaupanje.

(Socialnodemokratski shod v Radečah) pri Zidanem mostu je bil zadnji nedeljo dopoldne v neki gostilni. Hoteli so zborovati med božjo službo, da bi bili varni. Ker pa je bilo premalo udeležbe, so čakali do 11. ure, ko so ljudje šli od mase. Zbralo se je kakih 50 oseb, med temi več naših in železničarji. Naši so se udeležili, da so videli, kdo je pri nas socialni demokrat. Prišli so oznanjeval svoj evangelij znani Čobal, Kristan in kandidat Cankar, ki pa niso uveli nobenega kalina. Sploh pa v Radečah lahko sešteješ socialne demokrate na prstih ene roke. Druge nesreče ni bilo nobene.

(Za dr. Gregorčiča.) V nedeljo, dne 14. t. m. se je vršil na Kalu pri Boven lep voliven shod za volivce iz občin Kal in Koritnica. Ker je dr. Gregorčič najbolj zmožen zagovarjati in braniti naše pravice v verskem, narodnem in kmečkem oziru, zato so zborovalci z navdušenjem pritrili njegovi kandidaturi. Shod

»Oh, gospa, vi ste res občudovanja vredni. Toliko se trudite in trudite za te otroke, in to storite vsako leto, otroci so pa tako poredni.«

»Kaj to,« je odgovorila gospa sodnikova,

»otroci so otroci; glavna stvar je, da se jim dá gorke obleke in naredi par ur veselja.«

»Res je tako,« je pritrdila gospa na pošti,

»saj kmečki otroci itak nimajo nobenega veselja.«

Šla je v svojo sobo in prinesla seboj trideset kron ter jih stisnila gospej sodnikovi v roki.

»Pa toliko,« je dejala gospa sodnikova.

»Naj bo, saj so potrebni,« odgovorila je sočutno dobrotnica.

In razšli sta se.

Gospa sodnikova je šla naprej od hiše do hiše, kjerkoli je slutila, da biva kako dobrotno srce.

Ognila se tudi ni kmetске hiše, če je vedela, da v tisti hiši radi darujejo za dobre namene. In kolika čast za priprosto hišo, če je vanjo stopila gospa sodnikova!

Vesela se je vrnila gospa sodnikova na dom, ko je že davno odbilo poldne. Zadovoljna je bila, ker je nabrala lepo vsoto.

Minuli so prazniki in prišlo je novo leto. Na popoldan tega dneva je bilo v trgu T. običajno obdarovanje revnih otrok. O božičnih praznikih samih te dobrodelne veselice niso hoteli prirediti, ker so imeli po boljših družinah doma v ožjem krogu sami svoje zabave. Slavnost se je vršila v šolskih prostorih.

Ko je odbila ura dotičnega dne tri popoldne, pa so se jeli polniti prostori domače

šole šolske mladine in najodličnejše gospode. Prišla je častna duhovščina, gospodje uradniki s svojimi gospodi in vsi boljši, premožnejši tržani. Učiteljsko osebje je vsakoga prijazno vsprejelo ter ga povedlo v slavnostno dvorano.

Na prostoru, kjer je navadno stala učiteljska pisalna miza, se je šibilo božično drevesce pod težo najlepših in izbranih reči. Bilo je treba dosti pripraviti, ker je bilo veliko otrok. Okoli drevesca pa je bil naložen cel kup različne otroške obleke, obutve in šolskih potrebščin. Na eni strani drevesca se je zbrala mladina, ki bo obdarovana, na drugi strani pa cel venec gospod in gospodičen, ki so kaj darovale za uboge sirote, na čelu jim seveda gospa sodnikova. Vseh oči so bile le v njo oprte. In gospod sodnik je bil med gospodi ves srečen, ko mu je gospod notar, njegov osebni prijatelj osebno zašepetnil na uho, da je njegova soproga najlepša med vsemi.

In res, kako so se blebetkali kot lešniki veliki briljanti v njenih uhanih, zlate, težke zapestnice na rokah in verižica na črni, dragoceni njeni obleki!

Gospod nadučitelj se je vsedel za harmonij in otroški zbor je zapel par božičnih pesmi. Za tem je nastopila blebolečena učenska sirota ter se v izbranih besedah zahvalila vsem dobrotnikom, posebno preblagi gospej sodnikovi v imenu vseh obdarovanih otrok za krasna darila. Tudi gospod šolski vodja je začutil potrebo ter dal duška svoji notranji ginjenosti ter se v krasnem govoru zahvalil vsem, ki so k božičnici prispevali in posebno še prvi dobrotniki trga, gospej sodnikovi.

Ko je bil ta del božičnice dokončan, je pristopila gospa sodnikova h božičnemu drevescu ter prosila nekatere navzoče gospe naj ji pomagajo pri razdelitvi daril. Drage volje so ji ustregle. Vsak otrok je dobil nekaj slaščic, okoli dvajset otrok-sirot pa tudi potrebne obleke.

Božičnica je bila končana. Veselih obrazov so se vračali otroci na svoj dom, pa tudi gospoda in tržani so počasi zapuščali šolsko poslopje. Učiteljsko osebje je zadnje zapustilo slavnostno dvorano. Večina gospodov je krenila v najbližji hotel, pokrepčati se s čašo piva. Vsi so hvalili, kako lepo je bilo in priznali, da je bila gospa sodnikova duša vse prireditve. Gospod nadučitelj se je prijazno od njih poslovil, zahvalil se vsem gospodom najprijazneje še enkrat in šel na svoj dom. Sedel je k svoji pisalni mizi in napisal dolg dopis za časopis. Vse je natančno popisal. Predvsem pa je v dopisu povdarjal plemenitost, požrtvovalnost in naklonjenost gospe sodnikove do šolske mladine. Ginjen hvaležnosti, prevzet tolike ljubezni do ubogih sirot se je vsem dobrotnikom zahvalil javno najtopleješe.

Minulo je par dni. Gospa sodnikova je sedela v svojem naslonjaču in brala časopis. Brala je tudi dopis iz T. in čitala ga še enkrat. Mehko ji je bilo pri srcu. Odložila je list in polglasno rekla:

»In s tem sem poplačana!«

Brali so ta dopis tudi drugodi in rekli:

»O srečni ljudje, ki imajo take dobrotnike!«

se je končal ob navdušenih živjo-klicah na dr. Gregorčiča!

(Goriški župan dr. Marani) ki je menda kandidat italijanske liberalne stranke v Gorici je obolev.

(Volitve v Istri.) Piše se nam: Povsod v Avstriji je živahno volivno gibanje, le v Istri je skoraj vse mrtvo. Na skrivnem pač rujejo Italijani in Nemci, Slovenci in Hrvatje pa molče. Mnogokje niti ne vedo, kdo je njihov kandidat. Ako se naš ne zganejo, utegnemo dne 14. maja doživeti neprijetno presenečenje. Za kastavski okraj so Italijani, Nemci in socialni demokratje postavili skupnega kandidata. Med Kastavčani je do 300 socialnih demokratskih delavcev. Na delo torej, da tudi tužni Istri prisije milejše solnce!

(Pogatschnigg) znani uradnik iz Trsta, je svojo kandidaturo v okraju Ptuj-Lipnica zopet preklcal.

(V Račjem pri Mariboru) imel je kandidat Pišek dne 15. aprila shod. Predsedoval je domači župan gospod Andrej Rečnik. Skoraj vsi posestniki 66 po številu smo se zbrali ter program znanega domačega rojaka kmeta Piškega z navdušenjem pozdravljali. Takega shoda še Račani nismo imeli. Če se hoče kmečki stan pogina rešiti, je treba postav katere je kandidat omenjal. Bog daj »Kmečki zvezi« zmagajo na celi črti!

(Ponesrečen Glaserjev shod). Iz Črešnjec pri Kor. Bistrici: V nedeljo dne 14. t. m. je sklicala »Narodna stranka« pri nas shod ob osmi uri. Predsednikom je bil izvoljen gospod Lorenc Mlakar, župan pretreške občine. Ta podeli besedo gospodu Glaserju. Ta je govoril menda še ne 10 minut, ko kmetje zakličejo: »To smo že slišali, naš kandidat je gospod Pišek.« Ko je končal so ploskali samo trije, čeravno se je Krulac med kmete spravil in ploskal, le niso hoteli ubogati. Drugi govornik je bil dr. Gosak iz Celja, katerega kmetje poznajo že s shoda v Slov. Bistrici. Popisal je nekoliko zgodovine in ko je začel o vol. reformi, zakličejo razdraženi kmetje: »To že vsakdo ve, ne ponavljajte!« Ploskala sta dva. Tretji govornik Nace Založnik je hotel pomiriti duhove, pa nočejo poslušati. Predsednik zaključil shod in po dvorani zagrmil: »Živijo »Kmečka zveza«, živijo kandidati Fr. Pišek.« Tako je ta shod bil za gospoda Piškega, ne pa za Glaserja. Po liberalcih je deževalo pri zborovanju, še bolj pa, ko so odhajali, ker je začelo močno deževati. Pri nas je za Glaserja grozdje preklislo.

(Sv. Ilj v Slov. Goricah.) Kandidat »Slovenske kmečke zveze« gospod Roškar priredi v nedeljo, dne 21. aprila, po večernicah v Celcerjevi gostilni pri Sv. Ilju volivni shod, na katerem bo razvil svoj program. Govoril bo še en drug govornik o namenih »Kmečke zveze«. — Predpoldnem istega dne pa zboruje »Kmečka zveza« pri Sv. Križu nad Mariborom, kjer se bo tudi g. Roškar predstavil volivcem.

(V volivnem okraju Radgona, Cmurek in Fehring) bo vroč boj med kandidatom katoliškega »Bauernvereina«, kmetom Krenom, in kandidatom nem. liberalcev, grofom Stürgkhom. Slovenski volivci od Marije Snežne, Sv. Ane v Slov. Goricah, Apač in drugih slovenskih občin, ki so žal priklopljene temu nemškemu volivnemu okrožju, bodo oddali svoje glasove krščanskemu kandidatu Krenu, ker grof Stürgkh je že od nekdaj bil strasten nasprotnik vsega, kar je slovensko.

(Ponesrečena akcija »Narodne stranke«.) Laži-narodna stranka je mislila tudi za okraj Maribor levi breg osnovati okrajni odbor, a kakor se sliši, ni nihče maral prevzeti teh častnih (!?!) odborniških mest. Slovenske Gorice ostanejo zveste »Kmečki zvezi« in njenim voditeljem. Za liberalno »Narodno stranko« mi ne maramo.

(Nemškotarski kandidati v okraju Maribor levi breg.) »Stajerčijanska« stranka se je posvetovala dne 1. aprila v Mariboru o kandidatu za Maribor, St. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer. Prišlo je pri tem do spora med pristaši orehovskega Bračka in mariborskega Franceljina Girstmayrja. Niso se mogli odločiti ne za enega ne za drugega. Tudi šentjaskovski Skof baje »noče« kandidirati.

(Dalmatinski hrvaški poslanci.) Borčić, Ferri, Klaić in Zaffron ne nameravajo več kandidirati.

(Znojski poslanec Bendel) je izjavil, da se pridruži v slučaju izvolitve nemški ljudski in ne nemški napredni stranki, ki ji je pripadal prej.

(Češki agrarci so izključili iz stranke) poslanca Svozila, ker kandidira proti češkemu agrarcu Starostyku. Izključili so tudi poslanca Rodkosnega, ker se je vezal s katoliško-narodno moravansko stranko.

(Vsenemci ovadili agrarca.) Vsenemški volivni odbor za kmečki okraj Plan-Dfenov je ovadil agrarnega kandidata grofa Kolowrata, ker je vplival na volivce z denarnimi darili, s pivom in z jedili.

(Iz Dalmacije.) V Zadru je »Hrvatska stranka« proglasila za kandidata dr. Aločevića, državnega pravdnika namestnika, ki je obljubil, da v slučaju izvolitve zapusti državno službo. Kot pravaša pa kandidira v zadrskem okraju don Ivo Prodan.

(Smrt kandidata na volivnem shodu.) Češki radikalec g. Belik je imel na nekem volivnem shodu govor proti kandidaturi socialnega demokrata. Med govorom je Belika zadela kap, tako da je za nekoliko hipov izdahnil.

Izpred sodišča.

Tatvina v deželnem dvorcu. Dne 7. marca t. l. sta delavca Karol Mahne in Miha Marinka z dvorišča deželnega dvorca odvažala z vozom smeti. Ker so bile Marinkotu tamnošnje lokalne razmere dobro znane, vzela sta vratarju Ivanu Bukovitzu lonc masti in dva para črevljev. Vse to sta na vozu s smetmi pokrito odpeljala domu. Pregovorila sta delavca Jožefa Luštreka, da je prevzel mast in jo v prodaj ponujal. Vsi trije so bili tatvine oziroma deležnosti tatvine krivim spoznani. Mahne bo sedel osem mesecev, Marinek in Luštrek pa vsak po pol leta v težki ječi.

Lovska tatvina. Pavel Rotar, delavec iz Mošenj na Gorenjskem, je stanoval v Bohinjčevi hiši v Podmestu pri Radovljici. Napravil je na koteljski pokrov zanjke in vrhu teh tudi take za lov jerebic. Na sled mu je prišel ondodni lovski čuvaj. Doglalo se je tudi, da je obdolženec s puško na jerebice streljal. Lovski čuvaj je potrdil, da se je nahajalo okoli Bohinčeve hiše 30 jerebic, od teh jih je ostalo le še trinajst. Rotar je pa pred sodnim zaslišanjem pregovoril dekli Ivano Justin in Marijo Sušnik, da sta za njega ugodno in lažnjivo pričali. Sodni dvor je vse tri obdolženca krivim spoznal in obsodil Rotarja na sedem mesecev, Ivano Justin na en mesec in Marijo Sušnik na 14 dni ječe.

Tri krone sta hotela imeti. Ko sta se dne 8. februarja t. l. brata in posestnika sina Jurij in Blaž Škerjanec iz Sentiurske gore peljala na saneh, srečala sta na cesti med Sentjursko goro in Poženikom posestnika Janeza Kotnika in Lovr. Podjeda, se je brez povoda lotil Blaž Škerjanec slednjega. Ko mu je Kotnik na pomoč priskočil, planila sta oba brata s palicami na njega. Kotnik je zbežal, a obdolženca sta ga dohitela in udrihala s palicami po njem, rekoč, da pred ne odnehat, dokler njima ne da tri krone. Ko jima je pa izplačal eno krono, sta ga pustila. Jurij bo sedel za to dva meseca, brat Blaž pa šest tednov v ječi.

Bojažljivi fant. Lorenc Sojer, delavec iz Notranjih gor, je znan pretepač. Ko so se zvečer 12. januarja t. l. fantje Janez Selan, Matija Založnik in Anton Zore vračali iz gostilne, srečal jih je Sojer. Udaril je najprej Založnika za uho, potem pa še po nosu. Selan, ki je hotel braniti Založnika, je pa s polenom udaril po levem ušesu. Drugi večer so štirje fantje zopet naleteli na Sojerja, ki jih je začel izzivati. Zaletel se je z nožem v roki v Janeza Selana, v tem hipu ga je prijel Fr. Bizjak, da bi tega branil, pa Sojer ga ubode v desne lehti. Zagovor, da se je moral braniti, ni obveljal. Pokoril se bo za to osem mesecev v težki ječi.

Dnevne novice.

+ Nov list namerava, kakor se govori, ustanoviti župan in program v Ljubljani, Ivan Hribar. Zdi se mu, da ga »Narod« preslabo brani. V ponedeljek je bil Hribar silno ogorčen, ker je »Narod« mnoge dr. Šustersičeve napade na Hribarja priobčil in je bilo vse poročilo tako sestavljeno, da je Hribarja le še bolj eksponiralo. Namen je bil očividni. Seve misli Hribar na nov list le v slučaju, ako zmaga. Nam se zdi, da imamo en »Narod« dovolj, zato bomo poskrbeli, da Hribar pade in da mu ne bo treba izdajati — »Mavrice«.

+ Skupne zadeve slovenskega akademičnega dijaštva. O tem je izrekla 6. številka »Zore« (str. 83) odločno besedo in posvetila v sedanje razmere. Kaj onemogoči skupno delo v skupnih zadevah? Taktika radikalcev, ki delujejo proti »klerikalnim« akademikom s tem, da jim podtikajo vedno po svojih glasilih neznačajnost in nepošteno namene. Ton, ki vlada v boju političnih strank, se je prenesel tudi na akademična tla, in radikalna struja si hoče obdržati samovlado s teroriziranjem in preziranjem katoliškega dijaštva. Toda »svaka sila do vremenae!« — O naših literarnih razmerah piše v isti »Zori« zanimivo L. Lenard. Pri tem udari po raznih naših društvi, katerim je skrb za zastavo in trakove bližja, kakor za knjižnico in predavanja. — »Zori« želimo obilo naročnikov in še več čitateljev! Naroča se pri upravnistvu »Zore«, Ljubljana, pisarna »Katoliške tiskarne« ter stane na leto 3 K, za diake 2 K. Izhaja mesečno.

+ Katoliško izobraževalno in podporno društvo v Mengšu je priredilo v nedeljo, dne 14. aprila, popoldne ob priliki občnega zbora dvoje predavanj. Prvi predavatelj L. Smolnikar je v poljudnem svojem predavanju obrazložil pomen izobrazbe ter v svojem predavanju omenjal vseh stvari, ki so potrebne za človekovo telesno in duševno izobrazbo. Zlasti mladini je priporočal zdržnost od alkoholnih pijač. Slusatelji so z vidnim zanimanjem sledili lepm, navdušujočim besedam g. predavatelja. J. Podlesnik je nato obrazložil pomen naših gospodarskih organizacij ter se omejil v svojih za gospodarsko delo med našim narodom navdušujočih izvajanjih zlasti na dve točki, na varčevanje in na složno delo pri vseh organizacijah za propeh ljudstva. Obema predavateljema so glasno pritrdjevali in videti je bilo, da so besede predavateljev našle odprta pota v um in srce. Mladenič izmed navzočih je opozarjal nato zbrane delavce na delavsko organizacijo ter priporočal tudi na tem polju složno delo vseh dobrosmiselnih. Po sklepnih besedah navdušeno delavnega domačega gospoda kaplana Merkuna smo zapustili lepo dvorano ponosnega novega doma z željo, da se kmalu zopet vidimo pri prihodnjem predavanju, katerih nam je g. kaplan obljubil prirediti lepo vrsto.

+ Blaž Potočnikova čitalnica v St. Vidu nad Ljubljano je priredila v nedeljo, 14. apr., zvečer dobro uspelo veselico. Prenovljeni moški pevski zbor pod spretnim vodstvom neumorno delavnega gospoda Rusa je pokazal, kaj zmore delavina in za lepo petje vneta moč. Za trdno smemo pričakovati, da bomo imeli v kratkem v St. Vidu dva zbora, moški in ženski, tako izvežbana, da se bosta mogla kosati z marsikaterim, že dolgo obstojajočim ljubljanskim pevskim zborom. Vrlemu pevovodji in navdušenim pevkam in pevcem kličemo: krepko, vztrajno naprej! Po pevskih točkah je obrazložil domači gospod kaplan pomen žaloigre »Garcia Moreno«, katero so na prošnjo čitalniškega odbora ponavljali mladeniči telovadnega odseka zopet s tako dovršenostjo v prednašanju, kot pri prvi predstavi, za kar jih je obdarovalo navzoče občinstvo z glasno pohvalo. Reči smemo, da je s telovadnim odsekom, v katerem so zbrani najboljši mladeniči šentvidski, prišlo mnogo novega življenja v St. Vid in zato priporočamo starišem, kakor tudi mladeničem, da se z ljubeznijo oprimejo te nove organizacije, ki obeta, ako se bo njeno delo tako nadaljevalo, obilo sadu zlasti pri mladini. Navzlic temu, da se je igra v nedeljo ponavljala in navzlic slabemu vremenu je bil obisk dovoljen.

— Cesar pride povodni letošnjih velikih vojaških vaj iz St. Vida na Koroškem, kjer bo na nekem bližnjem gradu stanoval, tudi na Bled. Ni izključeno, da obišče tudi Bohinj.

— Važna razsodba državnega sodišča za uradnike. Dne 17. t. m. je razpravljalo državno sodišče o velevažni uradniški zadevi. Računski praktikant dunajske davčne administracije Mayer je prosil po triletni službeni dobi za zvišani adjutum 1200 kron v smislu postave s 25. junija l. l. Oblasti in finančno ministrstvo so odklonili prošnjo. Mayer je namreč med triletno službeno dobo služil eno leto pri vojakih. Naznanili so mu tudi, da mu tega leta ne štejejo v službeno dobo in za napredovanje v službi. Mayer se je pritožil na državno sodišče, ki je ugodilo Mayerju in ukazalo, da se računa vojaška službeno doba v penzijo in se šteje tudi glede na avancement. Erar mu mora plačati zvišani adjutum in poravnati stroške.

— Strokovno predavanje o kmetijstvu priredi deželni komisar za vinstvo in sadjarstvo, gospod Frančišek Gombač, v nedeljo, 21. t. m., ob treh popoldne v St. Jerneju pri Kostanjevici. Razun o drugih glavnih točkah, namreč o vinarstvu, kletarstvu, sadjarstvu itd., bo razgovor glede poškodbe sadnega drevja po zajcu in o prireditvi vinskih in sadnih seimov ter o zadružni organizaciji v svrhu povzdige vinske in sadne kupčije na Dolenjskem, zlasti v krškem okraju. Pouk bo v šoli in se ga sme vsakdo udeležiti.

(Iz Rudolfovega) se nam poroča: V neposredni bližini poštnega in davčnega urada se opazuje živahno gibanje. G. dr. Globevnik, ki bo po dovršeni praksi, otvoril svojo odvetniško pisarno tukaj, je kupil zemljišče med hotelom pri »Pošti« in hišo vrvarja Avseca. Delo pri temelju se je že pričelo. Kupil je tudi jako ugodno ležeče stavbišče, takozvani Skabernetov vrt, ki je blizu obeh sodišč. Ta svet je kupil prav poceni, menda za 9600 K. To zemljišče je bilo svoj čas namenjeno za okrajno glavarstvo in bilo cenjeno 12.000 K. Ljudje pa so ugibali, čemu kupuje dr. G. dve stavbišči. Sedaj pa se čuje, da je gospod Pavšič kupil od g. dr. G. prvo stavbišče, kjer bodo poleg hotela zgrajeni hlevi. Ker pa je nekaj tega stavbišča last tudi mestne občine, se mestni očetje sedaj upirajo, češ, da so prodali prostor za hišo, ne pa za hleve, in da bi tudi mesto lahko spravilo dobiček pri prodaji.

— Direktna zveza Praga-Trst na novi železnici, bo dolga samo 18 do 21 ur z brzovlakom. Na vsej poti ne bo treba presedati.

— Slovenske vesti iz Amerike. V Calumetu je umrl Mihael Lamut. V Ely postavijo Slovenci za občinske volitve svoje kandidate. — V Waukeganu je umrla Marija Suštaršič iz Vrhnike na Kranjskem, v Flemingu pa Marija Palčar.

— Otvoritev postajališča Belapeč. Dne 1. ma nika t. l. otvori se med postajama Trbiž in Rateče-Belapeč, v kilometru 6.482. železniške proge Trbiž-Ljubljana, juž. kol. ležeče postajališče Belapeč za promet oseb in prtljage. Prometni časi vlakov, kateri se vstavljajo v tem postajališču, so v dotičnih voznih redih že objavljeni. Izdaja voznih listkov se vrši v postajališču samem. Odprava prtljage vrši se doplačilnim potom.

— Nič pri hiši. Kakor se nam poroča, so v Ljubljani prišli na sled, da nekateri uslužbenci pri novomeškem mestnem uradu niso še plačali pristojbine za nameščenje; plačal je menda le g. župan. Ker dotičniki ali niso mogli ali niso hoteli plačati, so jih zarubili. Da pa se stvar pojasni, moramo pripomniti, da nimajo nobenega dekreta za nameščenje. Eden služu menda že 26 let kot začasní uslužbenec, drugi pa 16 let. To dejstvo v jako čudni luči osvetljuje novomeško gospodarstvo.

— Novice iz Opatije. Iz Opatije se nam piše: Nisem spal ali počival ter si okrepčal zdravje od časa, kar niste prejeli novic od tukaj. Kriva je bila vaša kranjska burja, katera nam je napravila tako silovit mraz, da ga že ni bilo 20 let takega. Pomislite da v mrazu 2 do 6 stopinj živeti v Opatiji, to je nekaj izrednega. Mislil sem i jaz, da bomo vsi s tuici vred pozebli. No, pa z mladim letom prišel je tudi tuij svet. Privrkat, kar obstoji svetovnoznana Opatija, bilo je tuije gospode v enem tednu 4175. To je bil pravi dirindaj. Zastopani so bili menda vsi narodi; tudi iz bele Ljubljane so prišliintu iskali krepčila za svoje

bolesti. Prišli so dostojanstveniki in grofi in plemenitaši iz Poljske, Ruske in tudi iz Nemčije. Prišli so skoraj vsi avstrijski ministri iskat si zdravja in seveda tudi ogrski ministri in velikaši. Kako so si ozdravili svoje bolezni, ne ve nihče. Morda se jim je zdelo, da je bolezen neozdravljiva, ker piha čez tužno Istro in Dalmacijo že nad 20 let — sama »bora« — zapuščenost. Vendar so naročili zdravil za nekaj milijonov in ta zdravila so namenjena Dalmaciji. Kar bode ostalo, bodi namenjeno tužni Istri, katera nima niti ene šole za obrtne učence. Štiri leta se muči deček brez vsakega poduka in potem — hajd na morje ali — postani fakir — iredente; pozabi domovino Avstrijo in pojdi služiti kruh tujim — posebno — amerikanskim državam; celo Nemci te sprejmo z odprtimi rokami, ker vedo, da Primorec je prvi, kateri zna rabiti svojo moč in veslo na vihnem morju. Tudi dunajski župan, dr. Karol Lueger, je prišel. Pri prihodu je pozdravil mladega postajalnega načelnika ter dejal: »So jung und schon Stationschef?« Gospod se je priklonil v veliki zadregi iz katere ga je rešil spremljevalec Luegerjev z besedami: »Herr Bürgermeister, auch Abbazia ist erst in Blüten.« Župan dr. Lueger se je odpeljal v vozu, okrašenem s samimi belimi cveticami proti Lovranu, kjer so ga slovesno sprejeli. Pretečeno nedeljo bil je tu cvetlični korzo pod pokroviteljstvom kneza Hohenlohe-Schillingsfürst. Isti dan se je obstretil g. Frank, a ne do mrtvega. Sedaj se leči na Reki.

— Novomeške razmere. V mestnem gospodarstvu doleniške metropole že od pamti veka delajo takole: V občinskih sejah mečejo občinstvu s svojimi 45 % občinske naklade pesek v oči, češ, da so najcenejši gospodarji v Evropi. Da niso najboljši — za to niso še zreli. Delajo se sklepi, katerih 99% ostane le v sejnem zapisniku, ostali 1% pa se — pozabi. Prepotrebna uravnava Ljubljanske ceste od hotela Kopljica pa do Rozmana se je že leta 1894. definitivno sklenila. Ali je cestni erar, ali je mestni zastop kriv, da je cesta še danes v tistem škandaloznem stanju, kakor je bila poprej; tega ne bomo presojali. Istina pa je, da se niti eden ne drug ne briga za to stvar. Tuijec, ki pride danes v mesto, mora prej verjeti, da je prišel na gnojišče sredi zakotne vasi, nego v metropolo doleniško. Nasproti sodišču ob državni cesti vodi odkrit kanal, v katerega se steka razna nesnaga. Že odkrit kanal — za mesto škandal. Škandal pa je tem večji, čim huje se pari iz njega neznojen smrad. Takisto je z greznico pred pekarnjo g. Kastelca. Greznica, polna smrdljive nesnage in pomij, je ob državni cesti, nemarno pokrita z razbitimi deskami. Kakov smrad — posebno ob poletni vročini in pred dežjem — tankaj izhlapeva, to je nemogoče opisati. In potem tiste visoke gore iz globoke doline pred hišo imenovanega in hišo Dam. Stefanoviča. J. Kastelic je že davno prosil, naj mu puste izpeljati tratoar, toda ne! Stavili so mu take pogoje, da se vidi na prvi pogled, da na vsak način hočejo vztrajati na gnojišču. Da tako gospodarstvo ni vzgledno, do tega prepričanja je prišel celo sam podžupan gosp. Rozman. Ne maramo sicer promovirati polemik, vendar zaključujemo te vrstice z resnim opominom: Gospodje, raje malo manj sklepov, pa več dela!

— Z Mirne se nam piše: Podobčina Tehaboj se hoče ločiti od Mirne. To nedeljo se je obravnavala njihova prošnja v občinski seji. Polovica glasov je bila zoper, polovica pa za ločitev. — Na Mirni dobimo za čas gradbe železnice orožnike. — Ne vč se še, kedaj se bo začela železnica Trebnje- St. Janž graditi. Došlo je menda že v Trebnje 70 vagonov raznega orodja, ki se sedaj razpeljava na posamezne postojanke nove proge.

— Izobraževalno društvo v Podragi pri Vipavi je minolo nedeljo popoldne priredilo veselico, ki se je prav dobro obnesla. Udeležba je bila velika. Društveniki so prav dobro rešili svojo nalogo in pokazali, da se resno trudijo za pravo izobrazbo uma in srca. Le pogumno naprej vrli društveniki!

— Obiteljski večer v Toplicah pri Zagorju na belo nedeljo je pokazal med našimi ljudmi veliko zanimanja. Ob določenem času se je zbralo v topliški šoli toliko starišev in prijateljev šolske mladine, da je bila velika risalna soba natlačeno polna. Priprosti in izobraženi, vsi so pokazali, da si žele pouka. Tudi par gg. učiteljev od drugod je prišlo poslušat. Gosp. nadučitelj Kozjak je govoril o potrebi takih sestankov. Ne je pri nas, ampak tudi drugod po svetu imajo ljudje do šole dostikrat veliko nezaupanja. Šolo smatrajo za breme, ne pa za to, kar je njen namen; da vzgaja in blaži skupno s stariši nežno mladino. In ta nezaupnost mora prenehati, da se v šoli dosežejo pravi vspehi. To se pa najlažje zgodi, če se stariši večkrat snidejo z učitelji na pogovor, da se prav po domače razgovore o vzgoji otrok. Marsikateri otrok, kakor zatrjujejo stariši, je doma prav dober, v šoli pa slab, drugi je v šoli priden in dobro napreduje, doma ga pa kar ne morejo ugnati. Od kod to, zakaj tako? Glejte, ljubí stariši, da ta nasprotja med šolo in domačo hišo izpravimo, to je namen roditeljskih večerov. Kratek je bil ta nagovor, pa gotovo ne brez vspeha. Zato pa bi si želeli, da se o tem še večkrat pomenimo. Koliko napak se vgnezdí v nedolžno otroško srce, ki jih pozneje ni mogoče nikoli več izriniti; ko bi pa bil na to stariše kdo o pravem času opomnil, bi mu bili oboji hvaležni, stariši in otroci.

Nato je pojasnjeval okrajni šolski nadzornik gosp. Stasny svoje predavanje v Pariz s skioptičnimi slikami. To sicer ni prvotni namen takih večerov, vendar je prav, če pride včasih tudi kaj takega na vrsto, bodisi

kot razvedrilo ali pa da se širi med ljudmi duševno obzornje. Želimo le, da naj bo razlaga kolikor mogoče priprosta, da lahko vsi sledijo. — K sklepu želimo še, da naj bi zanimanje zlasti med stariši, katerim so ti večeri v prvi vrsti namenjeni, ostalo še znanprej tako, kakor so ga pokazali v prvič.

— **Dunajski župan dr. Lueger bo oslepel.** — Kakor poročajo listi, bo de dunajski župan skoro gotovo oslepel. V Lovrano sta došla dvorni svetnik pl. Neusser in specialist dr. Bergmeister, da se posvetujeta. Tudi zdravniki, ki zdravijo dr. Luegerja, izjavljajo, da se doslej upanje, da se izboljša slabo stanje Luegerjevo, ni izpolnilo.

— **Kdo uničuje smrekove nasade?** Iz kamniškega okraja se nam piše: Mnogokrat smo že čitali v »Slovencu« upravičene pritožbe proti pokončevalcem mladih smrekovih nasadov. Krasne, lepo rastle smreke vsake velikosti so kar čez noč zgubile najnežnejše gornje dele vrhov in vršičev. Marsikateri gospodar je v takih slučajih dožlil zlobne in dobičkahelne ljudi, ki z nabiranjem takih vršičev provzročajo res vnebovpijočo škodo mladim gozdom. Toda ti dvonogati škodljivci postali zadnji čas jako redki, bodisi da blago ne gre lahko izpod rok, bodisi da jih je oplašila strogost dotičnega zakona. Pred par leti smo čitali o drugem škodljivcu te vrste, ki je sicer tudi dvonogot. Dopisnik, ako se ne motimo, iz loškega okraja, dožlil je kot pokončevalca mladih nasadov — divjega petelina! Divjega petelina ne bomo zagovarjali, zelo lahko je mogoče. Toda pri nas v nižinah in ravninah ni divjega petelina, nimamo razen jat vran, krokarjev in srak, dalje nekaj jerebic in fazanov nobene take leteče živali. Sicer pa te živali itak ne vživajo smolnatih stvari. Toda naši mladi smrekovi nasadi so poškodovani. Kakor za stavo od najnižje nekaj pedi visoke smrekice do ponosne par metrov visoke smreke nobena nima vrha ali bolje gornjega vršička in tudi stranski vršički so odščipnjeni. Kakor rečeno, dožlil smo tatinske ljudi, tatinske živali, celo brhkega fazana smo mislili postaviti pred sodni stol. Slednjič smo prišli do prepričanja, da ni nihče drugi ta škodljivcev, nego — sicer tako nedolžna — verica. Veverica, ko jej pozimi poide hrana, spravi se nad smrekove vršičke ter iste prav s slastjo žvija. Sicer je imela veverica tudi med nami zagovornike, katerim se je zdela za kaj takega ta žival prenedolžna ali celo preneumna. A letošnje zimo so se ljudje prepričali na lastne oči, ko so videli te živali objedati smrekove vršičke. Pisec teh vrstic je našel v svojih nasadih v snegu natančni sled veveričin, ki je držal od enega drevesa do drugega. Drevesca so bila sicer še tako majhna, da je morala žival pri objedanju stati na snegu. Lovci je ustrelil veverico, in ko jo je razparal, našel je želodec nenavadno trd in poln. Radoveden, kaj je v njem, ga razreže, in kaj je našel: zgolj samo najnežnejše smrekov popje! Iz tega sledi, da je prvi škodljivcev te vrste veverica in da kot taka zasluži brez pardona splošno pokončevanje!

— **Proti kapitanu ponesrečenega »Lloydovega« parnika »Imperatrix«** so ustavili kazensko postopanje. Dognalo se je namreč, da je kazala napačno magnetna igla in da je povzročil nesrečo tudi vihar.

— **Podaljšanje velikih počitnic.** Naučno ministrstvo proučuje vprašanje o podaljšanju velikih počitnic po srednjih šolah. Počitnice naj bi se pričele s 1. julijem in bi trajale do 15. septembra, ko se zopet prične pouk. Da nadomeste šolske dneve, ki odpadejo, nameravajo skrajšati med šolskim letom proste dneve. Načrta letos najbrže še ne izvrše, a za nekaj dni nameravajo že letos podaljšati počitnice.

— **Umrla je v svoji vili pri Grmu gospa Hedvika Schulz roj. Seidl,** najbrže vsled raka v želodcu. Ranjka je bila širom znana kot bivša večletna modistinja v Novem mestu. Pokopljejo jo danes na novomeškem mirovdvoru.

— **Povožen in umrl.** 16-letni Anton Perko iz Velikega Cerovca pri Novem mestu je ponesrečil, ko sta z očmom vozila gnoj na njivo. Padel je tako nesrečno pod voz, da mu je kolo zdrobilo glavo po čez (takozvani Scheitelbeinhöcker) in so ga morali smrtnoranjeneega prepeljati v bolnico usmilenih bratov v Kandijo. Kljub temu bi bil fant skoro gotovo še ozdravel, a starši niso dopustili, da bi ga bili operirali. Tako je umrl v groznih bolečinah takoj drugi dan, ko so ga pripeljali v bolnico. V takih slučajih je pač prazen strah pred operacijami.

— **Senzačen prizor.** Iz Rudolfovega smo prejeli obširen dopis o senzačnem prizoru, ki ga hočejo liberalci zlorabiti v svoje namene. Stvar je kratko povedana ta: V sredo dopoldne je bil iz bolnice usmilenih bratov po viziti kot ozdravljen izpuščen Jožef Vrček iz Potočarske vasi pri Brsljunu. Žena mu je pripravljala, naj vzame voz, on pa se je branil. Ko pride do državnega mostu, je omedlel. Prihтели so ljudje in moža na njegovo izrečno željo odpeljali domov. To je golo dejstvo. Jutri objavimo obširneje poročilo.

— **Bohinjsko letovišče.** Iz Bohinja se nam piše: Vse naše gospodarstvo se uravnava tako, da bo v par letih tujski promet eden glavnih, če ne glavni vir dohodkov večine prebivalstva. Umevno je torej, da moramo storiti vse, kar naj bi tuja v naše kraje vabilo. Tako naj bi telefon pač že lahko našo domovino bolj prepregal, kakor jo. Tržaškim trgovcem, na katere moramo v prvi vrsti računati, bi bilo letovanje tukaj pač lažje, če bi svoja trgovska navodila svojim uslužbenecem dajali po telefonu. Dolžnost merodajnih faktorjev je, delati na to, da bi se telefon v naših krajih čim prej napeljal. Obračamo se tem potom na slavno dež, zvezo za povzdigo

tuiskega prometa, na one v Bledu in Bohinju, kakor tudi na vse prizadete občine, da začnejo skupno akcijo v ta namen. Mogoče bi se dalo tudi železniško ravnanje v Trstu in železniško ministrstvo na to stvar opozoriti. Žal, da ravno železniško ravnanje ni naklonjeno napravam, ki so tujcem na korist.

— **Ij Narodni kolek v korist družbe »Sv. Cirila in Metoda«** uporabljati na vseh uradnih spisih je sklenil odbor občine »Okolica Mozirje in občine Stara Loka«, prav tak posnemanja vreden sklep je storil odbor hranilnice in posojilnice v Stari Loki. Te vzglede narodne zavednosti in delavnega rodoljubja posnemajte slovenske občine in narodni zavodi!

— **Konkurz** je razglašen nad trgovino Vendelina J. Stareta, trgovca v Ribnici.

— **Pretep v cerkvi.** Z ozirom na poročilo v »Slovencu« št. 77 tega leta pod zgorajšnjim naslovom blagovolite sprejeti v pojasnilo, da se imenovani pretep ni vršil v cerkvi. Pač pa je bilo nekaj šuma za veliko bandero pred cerkvijo. V 7 metrov dolgi in 4 m 46 cm široki cerkvi pretep se možen ni in če bi se bil tudi vršil, bi bil podpisani gotovo storil svojo dolžnost, da bi se ne bilo treba tujemu faranu vmešavati. Kaj je torej bilo? Ko so prišli bandero iz cerkve, je neki besniški fant res nekaterekrat z levico udaril nekega javorskega fanta, ker mu slednji ni hotel takoj prepušiti srednje palice pri banderu, a so takoj možje pristopili in naredili red. Podpisani je šele po dokončani službi božji zvedel o tem šumu, kratkem in tišem, ki je pač brezposmemben za širšo javnost. Oni navzoči tuji faran, delavec v tob, tovarni v Ljubljani, tudi ni bil tepen in ne suvan za svoje ljubeznjive svarilne besede pred cerkvijo, dotični besniški fant se ga je le z jezikom na rahlo dotaknil — dostojno. Podpisani sicer ne odobrava tega šuma in hruma, saj je takoj naslednji dan s prižnice posvaril, vendar vseh mu pa tudi ni, da bi se te ali druge slabosti iz tukajšnje župnije gledale s povečalnim steklom in razširjevale kot velike nenaravne prikazni. — Jernej Klinec, voditelj velikonočne procesije v Javoru pod Ljubljano.

Štajerske novice.

— **Izobraževalno in bralno društvo** smo otvorili 14. t. m. v Slivnici pri Mariboru. V slavnostnem govoru je ognjevit navdušen razložil veleč. gospod profesor dr. A. Medved pomen, namen, korist, potrebo takega društva za razum in srce, omiko in napredek naroda v poduku in izobrazbi. Razvil je zgodovinski in etični moment takih društev ter našteval in dokazoval njih zasluge v zgodovinskem, beletrističnem, gospodarskem, narodnem in verskem oziru. Za geslo je naročil društvenikom »Srce, uho, oko — naukom posvečeno bo!« Želel je od društva mladini izobrazbe, odraslim »sveta« modrosti. Bog ga usliši. Prav srčno zahvalo izrekamo njemu in vsem darovalcem prispevkov in knjig, predvsem Matici Slovenski, Družbi sv. Mohorja, »Domoljubu«, veleč. g. župniku in pa ustanovitelju, obenem prvemu predsedniku Fr. Pišku. — Slivničani, oklenite, poslužite se prekoristne priliko sebi v prid! — Ako ima o p. n. č. gg. ki so pri nas kedaj službovali, Slivnico v tako dobrem spominu kakor mi nje, naj se o priliki spomni mladega društva.

— **Š Odbor »Slovenske čitalnice« v Mariboru** izreka javno zahvalo vsem sl. damam in gospodom, ki so s svojim požrtvovalnim sodelovanjem pomagali h krasnemu uspehu Gregorčičeve slavnosti dne 7. t. m. — Lavoslav Koprivšek, t. č. predsednik. — Dr. Ljudevit Pivko, t. č. tajnik.

— **Š Umor v trgovini.** Kočarjev sin Iv. Lubej iz Juršinc je šel 12. t. m. na vse zgodaj v tamošnje trgovino, da bi nakupil neke stvari. Pri tem pa ga je kmečki fant Metod Ponigrac z revolverjem zavratno obstrelil. Kroglja je običala Lubeju v plečih; odpeljali so ga v ptujsko bolnišnico, pa zelo dvomijo, bo li okrevati ali ne.

— **Š V Celju** je bil pri okrajni sodnji obsojen na tri dni zapora Ivan Sagmeister iz Žalca. Ta mož je eden izmed tistih, ki so gospoda kaplana dr. Jančiča brez vsega povič na duhovniški časti nečuvno žalili ter z razširjanjem izmišljenih neresnic pred svetom blatili. Tako delajo ti ljudje proti duhovnikom iz vrst Narodne stranke. Kmetovalec in kandidat Roblek pa mirno gleda, s kakimi sredstvi njegovi strankarji napadajo duhovski stan ter pripusti, da ga krojač Piki na volivnem shodu v Galiciji hvalisa: Roblek je mož katoliškega prepričanja! Res čudni nazori

— **Š Iz mariborske okolice.** »Slovenec« je sedaj res edini, ki si upa brezobzirno resnico sprejeti in priobčiti. Čast mu! Blagovolite vsprejeti vtise, katere sem nocoj, dne 12. aprila, od 8. do 11. ure v »Narodnem Domu« mariborskem dobil na občnem zboru Ciril-Metodove podružnice. So momenti, odločilni za usodo obmejnih Slovencev. Dr. Rosina pove zborovalcem v obraz, da premalo sežejo med sloje ljudstva; poedini sam daruje — veliko ne more, ker nimamo imovitih stanov na svoji strani — a da bi podregal znanje itd., tega ne stori (izjema dame). In vendar bi se še našli viri za dohodke v naroden namen, zlasti med delavci. Dr. Pivko je v lepi, a tudi resni obliki opomnil na to, da »gospodski« potrošijo marsikaj v malopotrebno zabavo in luksuz, v ničevih rečeh — tresejo pa se za vsako kronco v narodno žrtve. Nasvetoval je, vsakdanje potrebe si preskrbeti na korist Ciril-Metodove družbe. — Dr. Karol Verstovšek je opozoril v ognjevitih besedah, da bo treba za šolske potrebe mariborskih slovenskih otrok jasnejšega cilja in določene poti, šolskega sklada. V ta namen naj se po naročilu občne-

ga zboru peča petčlanski pododsek podružnice stavi na prihodnjem občnem zboru konkretne predloge.

Ljubljanske novice.

— **Ij Velika nesreča** bi se bila pripetila kmalu včeraj popoldne ob 2. uri popoldne na cesti na Rudolfovo železnico. Poln voz lesa je namreč obstal na železničnem tiru, iz kolodvora pa je peljal vlak proti Trstu. Previdnosti čuvajevi, ki je vlak s signaliziranjem vstavil, se je zahvaliti, da se ni zgodila velika nesreča. Sploh je pa ta cesta v takem stanu, da se ni čuditi, ako obtiči voz v blatu.

— **Ij Obstrelil** se je danes opoldne oče gostilničarice pri »Bavarskem dvoru« na Dunajski cesti, nad 70-letni g. Jaklič. Poroča se nam, da je g. Jaklič se po nesreči obstrelil.

— **Ij Gospa Irma Polakova** je dobila engagement za dunajsko gledališče »Theater an der Wien«. Poleg tega je gospa Polakova dobila še druge ponudbe od raznih gledaliških agentov, ki so jo čuli pevati v »Veseli vdovi«. Za poletje ji je ponuden engagement v Karlovih varih. Letos bo gospa Polakova gostovala tudi v Belgradu.

— **Ij Občni zbor podpornega društva delavcev in delavk v ljubljanski tobačni tvornici** preteklo soboto v prostorih S. K. S. Z. je dokazal, kako marljivo deluje to društvo. Predsednik tov. Čatar je omenjal v svojem poročilu, da je priredilo društvo 7 zaupnih sestankov, 6 javnih društvenih shodov, izlet na Brezje, predpustno veselico. Društvo je odposlalo obširno spomenico glavnemu ravnateljstvu. Ožigosa redko sejane društvene nasprotnike. Iz poročila blagajnika tov. Ogriča posnamemo, da znaša društveno premoženje 5.612 K 1 vin. Bolnim članom in članicam se je izplačalo l. 1906 6.437 K. Lani jih je umrlo v ljubljanski tobačni tvornici 29, upokojili so 55, kazensko odpustili so pa 6 oseb. Društvo ima 117 moških članov in 1602 ženskih članic, šteje torej društvo 1719 članov. Dr. Krek je govoril o stanju delavstva v tobačni tvornici pred ustanovitvijo društva in zdaj. Po dr. Krekovem govoru je nastopila društvena članica Sever, ki je v lepem govoru naglašala med drugim važnost splošne in enake volivne pravice za delavstvo v gospodarskem oziru. Zahvaljuje se tudi odboru za njegovo delo. Na njen predlog se izvoli nato odbor, ki se je po zboru sestavil sledeče: načelnik Alojzij Čatar; njegov namestnik Franc Bučar; načelnika namestnica Ivanka Nartnik; tajnica Josipina Luknar; blagajnik Jožef Ogrič; blagajnica Katarina Kocmur. Odborniki in odbornice so: Frančišek Verbič, Ivan Zajc, Marija Götz, Ivanka Kosec; namestniki in namestnice so: Ivan Znidaršič, Valentin Sever, Mihael Papež, Marija Koder, Apolonija Bahar. Odbor pregledovalcev računov obstoji iz sledečih članov in članic: Anton Svetek, Jožef Sevenc, Nežika Fabijan, Marija Kosec.

— **Ij Prvo sv. obhajilo gluhozemelj.** Danes zjutraj ob 8. uri je prešlo v šentpeterski župni cerkvi 13 dečkov in 3 deklice prvo sv. obhajilo.

— **Ij Družinski večer,** ki so nam ga priredili v nedeljo 14. t. m. naši vrli rokodelski pomočniki, je napolnil vso dvorano »Rokodelskega doma«. Saj je pa tudi na programu bilo lepo število zanimivih točk. Najprvo so nam pevci pod vodstvom g. Gorjupa zapeli Jenkovo: »Na moru« in Sachsov »Venček narodnih pesmi«, ki je navzočemu občinstvu ugajal. Solospev g. Kovača »Nazaj v planinski raj«, je občinstvo tako odobraval, da je moral dodati še »Pogled v nedolžno oko«. Nato so menda prvič nastopili društveni tamburaši. Prisrčno so bili pozdravljeni, morali so igrati več komadov. — Prvikrat so vprizorili naši nadebudni igralci drugo dejanje in prvo sliko tretjega dejanja narodne igre »Deseti brat«. Vsi so izbornore rešili svojo nalogo, zlasti g. Peterlin kot Krjavelj in g. Davorin kot deseti brat. — Nadalje smo videli sliko iz igre: Moč pravice in resnice, ki je zbudila mnogo smeha. Vsem je ugajal nastop gostilničarja, katerega je igral priljubljeni g. igralec Vrančič. — Sledila je deklaracija Hajdukova oporoka in komičen prizor: Zadnja dva goldinarja«. Gg. Koželj in Vrančič sta bila tudi v teh vlogah popolnoma na svojih mestih. Med občinstvom smo zapazili stolnega kanonika dr. Čekala in več gg. obrtnikov. — Vrlemu društvu želimo vspešnega razvoja in mnogo dobrotnikov.

— **Ij Aretovan ropar.** K ti včerajšnji notici med dnevnimi novicami se nam še poroča, da je imel oni po identiteti neznan človek, katerega so prišli v Konstancu zaradi suma ropa na pismonošo Velikonja v Trstu pri sebi potni list, glaseč se na ime Pavla Maierja iz Friedlanda. To pa najbrže ne bo njegovo pravo ime, kajti dosedaj so se dobili neki podatki, po katerih se sodi, da bi utegnil osumljenec biti identičen z nekim Gašparjem Bogatajem iz Škofije Loke. Njegova slika pride na policijske oglase v oknu osrednje policijske stražnice.

— **Ij Ustanova baronovke Salvay** za ubožce plemenitega stanu, stanujoče v Ljubljani, je razpisana. Prošnje, naslovljene na c. kr. deželno vladu, naj se vlože do 15. maja v knezoškofijski ordinarijati pisarni.

— **Ij Panorama-Kosmorama** nam kaže tekoči teden nekaj posebno zanimivega, kar se doslej še ni videlo v Ljubljani. Čitali smo že mnogo o tem delu Afrike, kjer se je v novejšem času že prelilo toliko krvi. — Dežela Hererov je, ki jo vidimo v 50 slikah v Panorami-Kosmorami. Tam vidimo razne tipe v primitivnih nošah, borilce proti zatirateljem, bojno posvetovanje ponoči v pragozdu, itd. — Pa tudi razna bivališča, pokrajine, kultiviranje zemlje — je zanimivo ogledati.

— **Ij Izgubljene reči.** Poštna oficijantinja gđc. Zofija Pirčeva je izgubila svojo denarni-

co, v kateri je imela 16 kron denarja. — Posestnica g. Frančiška Kraljičeva je izgubila pet novih rut in črn nov klobuk.

— **Ij Izgubljene in najdene reči.** Poslovodjeva soproga g. Marija Klinčeva je izgubila srebrno uro z zlato verižico vredno 52 K. — Na Južnem kolodvoru so bili izgubljeni, oziroma najdeni 3 dežniki, par nogavic, solni in pet žepnih robcev. — Delavka Marija Vokljeva je izgubila srebrno žensko uro s kratko zlato verižico, vredno 20 K. — Neka gospodičina je izgubila bilježnik, v katerem je imela bankovec za 10 kron.

Koroške novice.

— **k Izpremembra železničnih postajnih imen.** S 1. majem se bode imenovala dosedanja postaja Glinje št. Vid ob Glini, in postaja št. Vid ob Glini pa št. Vid mesto; postaja Špital se bode pa imenovala Špital-Milštatsko jezero (Spittal-Millstätter See).

— **k Brzovlak je povozil** v noči od 11. na 12. t. m. železniškega čuvara Grabnerja v Weissensteinu na Zgornjem Koroškem. Na kak način je bil povozen, ni znano. Telo je bilo grozno razmesarjeno ter je bila proga kakih 20 metrov s krvjo oškropljena, iz česar se je sklevalo, da ga je stroj toliko daleč še seboj vlekel. Ponesrečenec je bil rodbinski oče ter zapušča šest malih otrok.

— **k Nadzorovat** je došel 16. t. m. v Celovec apostolski vojni vikar dr. Koloman Belopotocky z Dunaja. Nastanil se je v knezoškofijski palači. Nadzoroval bode garnizijsko duhovno pastirstvo. Odpelje se 18. t. m. na Tirolsko.

Razne stvari.

— **Trikratni roparski umor.** V Pitkovicah pri Moravski Ostravi so zaprli 17. t. m. nekega Bartuseka. Dolže ga, da je umoril leta 1899 neko prodajalko žganja, nekega kaplana in mlinarskega mojstra Talanskega. Morilcu so že dokazali krivdo.

— **Skale so se odrgale** na Almajuradstocku v Arliškem pogorju. Skalni plaz se je ustavil 10 m pred hišami. Plaz je nanesel nad en milijon m³ peska. Nova kamnita puščava je dolga štiri in pol kilometra, široka pa 20 m.

— **Strašen zločin.** Iz Rige poročajo, da je neki norec v deliriju preparal treh sestri, nečakinji, nečaku in svojem otroku.

— **Usmrčenje s kapljajočo vodo.** Na pariškem vseučilišču je pripovedoval neki profesor svojim učencem, da na Kitajskem kaznujejo zločince često s tem, da jim puste kapljati na glavo vodo, kar mnogokrat provzroči tudi smrt. Neki slušatelj se je temu smejal in profesor je sklenil, da bode z neverjetnim Tomažem naredil tozadevni poskus, da ga prepriča o resničnosti svojih besed. Le iz male višine mu je kapljal vodo na roko. Že pri dvestoti kaplji se je razburil, pri tritisti je postal miren in bled in roka se mu je začela tresi. Pri štiristoti kaplji so postale bolečine še huše in slednjič je počila na roki koža. Pri štiristopetindvajseti kaplji pa ni mogel več vzdržati in je rad priznal, da je kaznen grozna.

— **Mrtvega otroka je poljubljala** soproga tovarnarja Kellerja v Stagelsteinu na Nemškem in se pri tem zastropila z mrliškim strupom. Zena je umrla na tem. Svarilen zgled za tiste ljudi, ki imajo navado poljubljati mrtvece.

— **Kopniški stotnik kot zadrugi revizor.** Dobro nam je še v spominu velik dovtip, kojega je storil priprost nemški črevljar, ki je svoje po smoli dišeče telo vtaknil v svitlo stotnikovo uniformo in v velikem mestu blizu Berolina aretiral župana — doktorja in rezervnega častnika — in spraznil mestno blagajno. Kakor čitamo v nemških listih, se je pripetilo nekaj sličnega neki posojilnici seveda tudi na Nemškem. Bil je pustni terek. Nek mlad kmečki fant preoblekel se je v črno obleko, si nataknil bela manšeta, na glavo cilindar in na nos ščipalnik. Zvečer ob sedmi uri prišel je v gostilno. V gostilni sta bila navzoča tudi načelnik in računar posojilnice. Tema se je predstavil kot zadrugi revizor. Ker je imela posojilnica svoje prostore v gostilniškem poslopiju, podvzvala sta se načelnik in računar ter takoj predložila posojilniške knjige navideznemu revizorju. Strogo je pregledoval ta pustni revizor knjige ter že v kratkem izrekel, da je v knjigah več pogreškov. To je strogega revizorja napotilo da je prav naglo prešel še denar in ga vtaknil v svoj žep. Spet so se podali vsi trije v gostilno, kjer si je naročil gospod revizor čašo piva ter čakal, kakor je sam trdil na prvi vlak. Drugi gostje pričeli so se smehljati, kar je načelniku in računarju konečno odprlo oči. Nastal je velik krohot, vse se je smejalo tej pustni šali. A ta šala ima svojo resno plat, ker kaže, kako se dajo razni činitelji vsled svoje prevelike zaupljivosti speljati na led. Na Nemškem se je že tudi večkrat pripetilo, da so prišli k zadrugi prefriganci, ki so se predstavili za revizorja in so kot taki odnesli denar. To naj služi vsem zadrugam v svarilo. Revizijo sme izvršiti samo le zvezin revizor. Zadruga naj pred pričetkom revizije zahteva od revizorja, posebno, če ga še osebno ne poznajo, da jim pokaže svojo legitimacijo. Vsak zvezin revizor ima od zveze tako legitimacijo in jo bo vsikdar rad zadrugi pokazal.

— **Velike sitnosti bode imel** prestati španski prestolonaslednik, ki ga še le pričakujejo. Takoj potem, ko je rojen, mora biti predstavljen zbranim španskim grandom. Še pred rojstvom namreč skličejo diplomatski zbor, ministre, dvorne dostojanstvenike, maršale, admirale, viteze zlatega runa in ostalih redov ter še mnogo drugih dostojanstvenikov, ki se zbero v sobah pred kraljevo spalnico. Ko je

princ rojen, najvišja dvornica to takoj javi ministrskemu predsedniku, ki mora skrbeti za to, da veseli dogodek izve takoj ljudstvo. To se zgodi s tem, da se ob rojstvu »astur-skega princa« enoindvajsetkrat ustrelj s to-pom in na palači razobesi španska zastava, če pa je bila rojena princeznica, pa je petnajst-krat, razobesi pa bela zastava. Ponoči se roj-sivo naznani z velikimi svetilkami. V tem stopi v salon kralj in pokaže navzočim novo-rojenca, pravni minister pa ga vpiše v rod-binski zapisnik.

Ogri bodo letos praznovali tisočletnico smrti Arpadove. Slavja se bode najbrže tudi udeležil ministrski predsednik Weckerle.

Revizija pravde Murri. O pravdi proti Tulliju Murri, ki je s svojim prijateljem dr. Naldijem in ljubimcem grofice Bonmartini, svoje sestre umoril njenega moža, se bo skoro gotovo vršila ponovna razprava. Izkazalo se je namreč, da Naldi nikakor ni mogel nepo-sredno delovati pri umoru; vrhutega pa je Murri izdelal v ječi spomenico, v kateri odkriva nove stvari. Murri je zadnji čas od-klanjal vsako hrano, a so mu jo vsilili.

DOMNEVANJA O BODOČEM PARLA-MENTU.

V »Narodnih Listih« piše nekdo: »Slo-venci in Hrvatje nameravajo v bodočem par-lamentu tvoriti enoten jugoslovanski klub. Ta klub, v katerem bodo imeli vodilno besedo konservativni Slovenci, bo avtonomistiški in po svojem mišljenju najbližji poljskemu klubu. Zato utegnejo Slovenci z moravskimi Čehi, ki so baje jako previdni in opreznj politiki, postati most za zbliznanje med Čehi in Po-ljaki.«

DUNAJSKA OBČINSKA UPRAVA.

Dr. Weisskirchner je v prvem dunaj-skem okraju utemeljeval kandidaturu dr. Lu-egejevo s tem, da je kazal na velike uspehe, ki jih je dosegel dr. Lueger za dunajsko ob-čino. Leta 1896. je znašala občinsko premo-ženje 342.9 milijonov kron, leta 1905 pa 889.4 milijonov kron. Torej se je pod Luegerjevo upravo pomnožilo za 564.5 milijonov kron. Ko bi se Hribar mogel v Ljubljani s čem po-dobnim pohvaliti.

KARDINAL SKRBENSKY O RAZPUSTITVI »ZEMSKJE JEDNOTE«.

Praški nadškof kardinal Skrbensky je iz-dal na svojo duhovščino pastirski list, v ka-terem dokazuje, da je »Zemská jednota česk. kat. duhovenstva« zašla na čisto napačno pot. Ostro obsoja razne govornike na zadnjem občnem zboru, in hvali one, ki so se kljub terorizmu upali zastopati zdrave ideje. Pri-po-roča duhovnikom organizacijo po škofijah ter obljublja, da bo rad podpiral tako društvo. Vsak škof hoče imeti opravka samo s svojimi duhovniki, zato je vsaka organizacija duhov-stva, ki ne priznava škofijskih mej, škodljiva.

Telefonska in brzojavna poročila.

SMRTNA KOSA.

Videm ob Savi, 18. aprila. Gospod dekan Franc Cermenšek je umrl. Pogreb bo v soboto ob deseti uri dopoldne.

PROŠNJA PRAŽANOV DO CESARJA.

Praga, 18. aprila. Cesar je danes spre-jel deputacijo praškega mestnega sveta, ki ga je prosila, naj vsako leto obišče Prago in da se vsako leto v cerkvi sv. Vida razstavijo če-ška kraljevska znamenja. Cesar je obljubil, da prošnjo prouči, da se prošnji ugodj je pa treba, da mesto stori vse, kar se more zahte-vati od modernega glavnega mesta.

PRESTOLONASLEDNIK V PRAGI.

Praga, 18. aprila. Danes se je pripeljal sem prestolonaslednik Fran Ferdinand.

DIJAŠKIH NEMIROV SE BOJE V PETERBURGU.

Peterburg, 18. aprila. Tu se boje di-jaških nemirov, ker je akademični senat iz-ključil 27 dijakov, ki se niso pokorili pred-pisom.

Ivan Terdina naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti svoje ljubljene soproge, gospe

Marlje Terdina
hišne posestnice

ki je po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, danes, 17. aprila, ob 9. uri zjutraj v 64. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Zemeljski ostanki drage pokoj-nice se bodo v petek, dne 19. t. m., ob 8. uri popoldne v hiši Slomškove ulice št. 21 slovesno blagoslovili in nato na pokopališču pri Sv. Križu položili v lastni grob.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Drago pokojnico priporočam v molitve in blag spomin.

895

V Ljubljani, 17. aprila 1907.

Zahvala.
Ob britki izgubi nepozabnega očeta

Antona Medveda
posestnika iz Anžlovega

ki je umrl dne 10. aprila in bil pokopan dne 12. aprila v St. Vidu pri Zatičini, izrekan v imenu matere in sester srčno hvalo vsem za izraženo sožalje in sočutje.

Posebno zahvaljujem pred. gosp. P. Otokar Aleša iz Novega mesta, ki je vodil pogreb, pred. domačo duhovščino, pred. g. Francetu iz Smlednika, g. Avg. Schneider iz Pogonice, g. c. kr. poštarja Ant. Berdona, vse sorodnike in farane šentviške za mnogobrojno udeležbo in pevski zbor za krasno in pretelesljivo petje.

Bog plačaj vsem, duši dragega očeta pa daj večni mir.

Anton Medved,
899 župnik v Banjaloki.

Zahvala.

Za mnogobrojne pripisane iz-raze srčnega sočutja, povodom bo-lezni in smrti naše iskreno ljubljene in nepozabljene matere, stare matere, gospe

Helene Orešek
posestnice in trgovkinje

izražamo tem potom vsem svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se pa najtopleje zahva-ljujemo pred. duhovnikom kakor tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znan-cem, ki so prihiteli, da pokojnico spremijo k zadnemu počitku.

Se enkrat topla in srčna hvala vsem!

896

POSTOJNA, 17. aprila 1907.

Obitelj Janešič.

Zahvala.

Za vse mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja med dolgo trajno boleznijo in po-vodom prebriske izgube našega iskreno ljubljene očeta, gospoda

Janeza Gregoriča

za tako mnogobrojno in tolažilno sprem-stvo k večnemu počitku vsem sorodnikom, prijateljem in znancem priručna zahvala.

Posebno pa se še zahvaljujemo preča-stiti duhovščini in slavnemu občinskemu odboru za krasni venec in častno sprem-stvo.

V Retjah, dne 17. aprila 1907.

900 **Žalujoči ostali.**

Potrjim srcem javljam vsem so-rodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče oziroma brat, svak in stric, gospod

896

Ignacij Tomšič
posestnik in obč. odbornik

danes, dne 17. t. m., ob 2. uri pop. po dolgotrajni mučni bolezni, pre-viden s sv. zakramenti za umirajoče, v 44. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki predragega raj-kojnika se bodo prepešali v petek, dne 19. t. m., ob 1/3. uri popoldne in hiše žalosti, na pokopališču na Vrhniki.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi na Vrhniki.

Nepozabljeni pokojnik bodi pri-poročen v spomin in iskreno molitev.

VRHNIKA, 17. aprila 1907.

Mici Tomšič roj. Kržinar, soproga. — Ignacij, Vinko, sinova. — Mici, Anica, Cirila, Franica, hčere.

Borzna poročila.
Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kurzi dunajske borze 18. aprila 1907

Založbeni papirji	Denar	Blago
4% majeva renta	98 60	98 80
4% srebrna renta	100 75	100 25
4% avstrijska krona renta	98 65	98 85
4% slata renta	117 25	117 45
4% ogrska krona	94 50	94 70
4% slata	112 45	112 65
5% posojilo dežele Kranjske	98 11	100 80
4% posojila mesta Spiljet	113 30	113 40
4% Zader	98 90	100 85
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	99 65	100 65
4% češka deš. banka k. o.	99 60	99 70
4% i. o.	98 75	99 25
4% sast. pisma gal. d. hip. b.	100 —	100 30
4% pošt. kom. k. o. s 10% pr	105 90	106 90
4% sast. pisma Innerst. hr.	100 —	101 —
4% ogr. cen. deš. hr.	99 75	100 25
4% hip. banke	100 —	100 30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	100 —	101 —
4% obl. češke ind. banke	100 25	101 25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99 90	—
4% prior. dol. žel.	99 80	—
4% juž. žel. kup. 1/2%	374 15	306 15
4% avstr. pos. sa žel. p. o.	99 50	100 50

Srečke.

grečke od 1. 1860 1/2	150 35	152 65
1864	268	264 —
tiske	43 25	150 25
sem. kreditne I. emisije	270 —	285 —
II.	278 50	288 50
ogr. hip. banke	246 —	256 —
srbske a frs. 100 —	96 —	105 50
turške	181 —	132 —

Basilika

Kreditne	21 65	23 65
Inomoške	82 —	90 —
Krakovske	87 —	93 —
Ljubljanske	59 —	6 —
Avstr. rud. kriša	46 —	48 —
Ogr.	27 40	29 40
Rudolfove	65 —	71 —
Salcburške	181 —	182 —
Dunajske kom.	483 —	493 —

Delalce

fužne železnice	144 —	145 —
Državne železnice	667 —	668 —
Avstr. ogrske bančne delnice	1775 —	1784 —
Avstr. kreditne banke	665 50	666 50
Ogrske	718 25	719 25
Zivnostenske	243 —	243 50
Premogokop v Mostu (Brux)	725 —	730 —
Alpinske montan	6 4 —	605 —
Praške žel. ind. družbe	2582 —	2585 —
Rima-Murányi	651 —	652 —
Trbovljske premog. družbe	270 —	271 20
Avstr. orošne tovr. družbe	534 —	539 —
Češke sladkorne družbe	141 —	143 —

Valute.

C. kr. cekin	914	19 16
20 franki	19 13	19 13
80 marke	23 49	23 57
Severajns	24 05	24 13
Marke	117 65	117 85
Laški bankovci	95 50	95 70
Rublji	251 50	252 50
Dolarji	4 84	5 —

Najboljše in najmodernejšo

KLOBUKE
v vseh oblikah
in najbogatejši izbori
po 120 gl. in višje
v Ljubljani pri

C. J. HAMANN

Klobuki se sprejemajo v popravo. 480 6

Najvišje odlikovanje na mednarodni razstavi v Milanu 1906 (avstr. razsodišče).

Ant. Žnideršič
župnik pri Beli cerkvi, pošta St. Jernej na Kranjskem, sprčuje, da je slabo- in malo-krvnim z najboljšim uspehom priporočal

železnato vino
G. Piccolija, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani. Polliterska steklenica velja K 2.—, 4 pollit. steklenica za Ljubljano K 4.—, po pošti z 2745 zavojnino vred K 7.80. II d

Zunanja naročila izvrši najtočnejše lekar **Piccoli v Ljubljani**, Dunajska cesta

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Starl trg št. 10

Velika založa
Solidno blago
Zmerne cene

Priloga svojo trgovino s klobuki in čevlji

Dr. Ljudevit Jenko
(na Jurčičevem trgu št. 3)

ordinira zopet od 10. do 1. ure vsak dan razun nedelj in praznikov. 893 3—1

Pes, 894 1—1

istrske pasme, 3 leta star, izvrsten čuvaj, se **proda**. — Več se poizve pri lastniku **A. Komanu**, Vižmarje št. 33 pri Ljubljani.

Panorama Kosmorama
v Ljubljani
Dvorni trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.
Električna razsvetljava.

Od 14. aprila do vstevši 20. aprila 1907:

Nemška jugozahodna
AFRIKA.

V novi vili v Zgornji Šiški se odda takoj **moderno**

stanovanje

s tremi velikimi sobami, kopalno sobo in drugimi pritlikinami. V vili je vpe-ljan vodovod, zraven se nahaja tudi lep vrt. Več se poizve v gostilni pri **Pavšiču v Zg. Šiški** ali pa pri gosp. **Ivanu Zakotniku v Ljubljani**, Dunajska cesta št. 40. 716 5

Ugodno in ceno se proda lepa enonadstropna hiša,

obstoječa iz 14 prostorov, vrtom, hlevom in vodnjakom, 8 let davka prosta, pri veliki cesti, v bližini Bleda. Na vplačilo K 6000, ostalo ostanje lahko vknjiženo. — Več se izve pri lastniku **Anton Por-u, Rečica 15, p. Bled.** 784 20—7

P. T. 835 3—1

Ministrstvo za nauk in bogočastje (od-redba list XIV ex 1900 odredilo je

preskušanje strelovodov

vsako, oziroma vsako drugo leto.

Za obila **preskušanja, postav-ljanja in popravljanja strelovo-dov** priporoča se z velespoštovanjem

Alozij Fakin

oblastv. potrjeni strelovodec in preskušalec.

Rožna dolina št. 96, pošta Vič pri Ljubljani.

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI

TRG v Ljubljani, telef. št. 163. — priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona štav. 187.

F. M. NETSGHEK

□ □ c. kr. dvorni dobivatelj □ □

„PRI VELIKI TOVARNI“

Resljeva cesta 3 LJUBLJANA Sv. Petra cesta 37

priporoča svojo

velikansko zalogo spomladanske konfekcije

za gospode, dame, dečke in deklice.

Najnižje cene.

Postrežba solidna.

A. LUKIČ, poslovodkinja.

566 16

Prodajalka,

dobro izurjena v trgovini mešanega blaga,
ne pod 30 let stara, in 880 4-3

učenec =

z dobrimi šolskimi spričevali, nekaj nem-
ščine vešč, iz poštene hiše na deželi,
sprejmeta se pri tvrdki J. Razbor-
šek, Smartno pri Litiji.

V najem se odda

~ ugodnimi pogoji

gostilna

v »Narodnem domu« v Spod.

Dravogradu na Koroškem.

Gostilna je sredi trga in dobro obis-
kana. Hiša je lastnina slovenske posojil-
nice v Spodnjem Dravogradu.

Prosilci se naj oglašajo do 25. aprila t. l.
ali ustmeno ob četrtkih v posojilniški pi-
sarni, ali pismeno pod naslovom:

»Hranilnica in posojilnica v Sp.
Dravogradu, Koroško. 806 5-3

Prva Ljubljanska velika žgálnica kave
Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

Električni obrat, tedaj večkrat na dan sveže žgana kava; izvrstna
kakovost, najboljši aroma, krepkega okusa.

Najnižje cene za posamezne vrste in za najpri-
znanejšo zmes. 2574 52-19

Prodaja iz higijeniških posod za kavo.

Kdor rabi **traverze in železniške šine** za oboke, strešno
lepenko, bičje za stropce, pločevino za strehe, okove za okna in vrata,
pumpe in cevi za vodo, vino in gnojnico, obrne naj se na **trgovino**
z **železnino** 717 4

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1, zraven »Figabirta“,
in Valvazorjev trg št. 6, nasproti Križanske cerkve.

Edino tam se dobi vedno svež **portland-** in **roman-**cement
iz slovečih tovarov **dovške** in **trbovlske**. Mreže in žica za ograje,
travniške brane, razni plugi, štedilniki, tehtnice, čistilnice za žito,
oprava za mlekarne, ter vse poljedelsko orodje v veliki izbiri.

Glavno in edino zastopstvo za celo Kranjsko na zadnji
poljedelski razstavi v Zagrebu s **prvim darilom odlikovanih**
slamoreznic, mlatilnic in gepeljnov.

Amerikanski stroji za košnjo vedno v zalogi.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt

(prej banka L. C. Luckmann)

v Ljubljani, Franca Jožefa cesta šte. 9

delniška glavnica in rezervni zakladi kron 183,000.000

se bavi z **bančnimi** in **menjalnimi operacijami** vsake vrste, kakor:
z **nakupovanjem** in **prodajo** tuzemskih in inozemskih **rent**, za-
stavnih pisem, **delnic**, **srečk**, **valut** in **deviz**,
preskrbuje in deponuje **ženitovanjske kavcije**, prav tako tudi
službene kavcije in **vadije** za **udeležbo** pri **ponudbah**,
prejemlje v **hranitev** in **varstvo vrednostne papirje** ter oskr-
buje njih **upravo** in **revizijo** pri **izžrebanjih**,
zavaruje srečke proti **kurzni izgubi**,
izplačuje kupone in **izžrebane vrednostne papirje** pri
svoji **blagajni**, in
dovoljuje **predjume** na **vrednostne papirje** in sprejema **borzna**
naročila za **tuzemske** in **inozemske borze**,

prejemlje **vloge** za **obrestovanje** proti vložnim knjižicam na **tekoči**
račun in na **giro-konto**, ter dovoljuje imetnikom takih računov,
da smejo tudi z **vso svojo imovino** razpolagati **potom čeka**
à vista,

izdaja **obrestonosne blagajniške liste**,
dovoljuje **kredit** na **tekoči račun**,
eskomptuje v tuzemstvu in inozemstvu izplačne **menice** ter jih
prejemlje za **inkasovanje**,
prepušča **plačilna nakazila**, ter
izdaja **kreditna pisma** za vse kraje tuzemstva in inozemstva,
daje vestna navodila za **nalaganje vsake glavnice**. 725 15-3

Podružnica
: v Spljetu. :

Delniška glavnica:
: : K 2.000.000. : :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnem kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predjume na srečke
in druge vrednostne papirje.

Zamenjava valute in novce po dnevnem kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjižice in v tekočem računu obres-
tuje od dne vloge do dne vzdiga po **4 1/2 %** Rentni davek
plača banka sama.

Podružnica
: v Celovcu. :

: Rezervni fond :
: : K 200.000. : : :

Podružnice:

Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most, ulica 17, Baden, Učka
Lipa, Čelka Kamnica, Horavski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pízen, Svítava
in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Lö-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 48 a,
VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32,
X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33,
XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150-42

„MERCUR“

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Ako. kapital K 18.000.000, Reser. zaklad K 7.000.000

Najkulantnejši

nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk,
deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje
izžrebanih zastavnih in obligacij, srečk in kuponov.